

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PODNIKOHOSPODÁŘSKÁ

Diagnostika malého podniku z odvětví služeb

Business Diagnostics of a Small Company from Services Sector

Student:	Bc. Nikola Novosadová
Vedoucí diplomové práce:	Ing. Jiří Franek, Ph.D.

Ostrava 2020

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra podnikohospodářská

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Nikola Novosadová**
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6208T020 Ekonomika podniku
Téma: Diagnostika malého podniku z odvětví služeb
Business Diagnostics of a Small Company from Services Sector

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Teoretická a metodická východiska diagnostiky podniku
3. Charakteristika podniku
4. Provedení diagnostiky podniku
5. Doporučení a návrhy pro podnik
6. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 3., kompletně aktualizované vydání.* Praha: Grada Publishing, 2017.

Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0563-2.

MIMICK, Richard H. a Michael THOMPSON. *Business diagnostics: evaluate and grow your business.* 2nd ed. Victoria: Trafford, c2006. ISBN 1-55212-764-8.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 5., aktualizované vydání.* Praha: Grada Publishing, 2015. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-5534-2.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Jiří Franek, Ph.D.**

Datum zadání:

Datum odevzdání:

doc. Ing. Jindra Peterková, Ph.D.
vedoucí katedry

doc. Ing. Lenka Kauerová, CSc.
proděkanka pro studium
na základě pověření k jednání č.j.
VSB/19/050319/9900 ze dne 24. 9. 2019

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 24. 4. 2020

Bc. Novosadová Nikola

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu diplomové práce Ing. Jiří Franek, Ph.D. za jeho pomoc při vypracování, cenné rady a připomínky. Také bych chtěla poděkovat společnosti STK XY, s. r. o. za konzultace a poskytnuté informace a v neposlední řadě mé rodině a blízkým při podpoře celým studiem.

OBSAH

1	ÚVOD	4
2	TEORETICKÁ A METODICKÁ VÝCHODISKA DIAGNOSTIKY PODNIKU	5
2.1	Podniková diagnostika	5
2.1.1	Typy podnikové diagnostiky	5
2.1.2	Postup při diagnostikování podniku.....	6
2.2	Analýza finančního zdraví a bonity podniku	7
2.2.1	Finanční zdraví podniku.....	7
2.2.2	Uživatelé finanční analýzy.....	8
2.3	Podklady pro zpracování finanční analýzy	10
2.3.1	Rozvaha	10
2.3.2	Výkaz zisku a ztráty	14
2.3.3	Cash flow.....	15
2.3.4	Vazby mezi účetními výkazy	16
2.4	Metody finanční analýzy a hodnocení bonity podniku	17
2.4.1	Absolutní ukazatele.....	18
2.4.2	Rozdílové ukazatele.....	19
2.4.3	Poměrové ukazatele	20
2.4.4	Bankrotní a bonitní modely	25
2.5	Analýza silných a slabých stránek.....	28
2.5.1	PEST analýza	28
2.5.2	Porterův model pěti sil	30
2.5.3	SWOT analýza.....	32
2.5.4	Shrnutí teoretické části	33
3	CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI	34
3.1	Představení a historie STK XY s. r. o.	34
3.2	Poskytované služby	34
4	PROVEDENÍ DIAGNOSTIKY PRO SPOLEČNOST	37

4.1	Posouzení finančního zdraví a bonity podniku	37
4.1.1	Horizontální analýza absolutních ukazatelů	37
4.1.2	Vertikální analýza absolutních ukazatelů	40
4.1.3	Analýza poměrových ukazatelů	42
4.1.4	Analýza rozdílových ukazatelů	48
4.1.5	Analýza bonitních a bankrotních modelů.....	48
4.2	Analýza vnějšího a vnitřního podnikatelského prostředí společnosti	51
4.2.1	PEST analýza	51
4.2.2	Porterova analýza konkurenčních pěti sil	54
4.2.3	SWOT analýza.....	55
4.3	Analýza rizik	59
5	SHRNUTÍ, DOPORUČENÍ A NÁVRHY PRO SPOLEČNOST	62
6	ZÁVĚR	66
	Seznam použité literatury	68
	Seznam zkratk	72
	Seznam obrázků	
	Seznam tabulek	
	Seznam grafů	
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
	Seznam příloh	

1 ÚVOD

V dnešní době je stále důležitější umět zajistit dobré fungování a chod podniku. Všude kolem nás se tvoří nové pracovní příležitosti a stále více přibývají noví konkurenti, kteří by mohli v budoucnu začít ovlivňovat naše podnikání. Na druhou stranu, ale neustále přibývají nové a nové tržní příležitosti a čím dál více se nám začíná otevírat zahraniční trh. Aby podnik dokázal být konkurence schopný, tak musí znát své slabé a silné stránky, tak i příležitosti a hrozby. Podnik, který není informovaný a nesnaží se inovovat, taky nemá moc velkou šanci na úspěch. Jednou z možností, jak zhodnotit danou situaci podniku je diagnostika podniku.

Přístupů k diagnostice podniku je více. Pro malý podnik je vhodný přístup globální diagnostiky, která se opírá o zhodnocení celkové situace. Zahrnuje jednak analýzu finančního zdraví a bonity podniku, vyhodnocení podnikových rizik a krizí, silných a slabých stránek a podnikových potenciálů. Základním zdrojem pro diagnostiku jsou účetní výkazy, zejména rozvaha, výkaz zisku a ztrát a cash flow. Dále informace potřebné pro strategickou analýzu, která je zaměřena na samotné prostředí podniku. Není důležité zahrnout všechny typy ukazatelů, ale spíše se soustředit na ukazatele, které popisují současný stav podniku.

Cílem diplomové práce je zjistit současnou kondici společnosti STK XY, s. r. o. pomocí globální diagnostiky podniku a na základě provedených analýz vytvořit návrhy a doporučení pro zlepšení situace podniku.

Práce je rozdělena do pěti kapitol, včetně úvodu a závěru. Ve druhé kapitole najdeme základní vymezení pojmů a východiska pro diagnostiku podniku, finanční analýzu, kde budou popsány základní ukazatele, které budou následně použity v praktické části. Třetí část bude věnována samotné firmě, její historii, předmětu podnikání. Následně budou aplikovány jednotlivé metody finanční analýzy na samotnou firmu.

Ve čtvrté části bude zmíněno vyhodnocení jednotlivých výsledků a závěrečné zhodnocení celkové situace podniku. Pátá a poslední část je věnována závěrečnému shrnutí poznatků o firmě.

2 TEORETICKÁ A METODICKÁ VÝCHODISKA DIAGNOSTIKY PODNIKU

V kapitole se autor zaměří na objasnění podnikové diagnostiky. Dále na teoretické vymezení finanční analýzy, která se bude zabývat vymezení pojmu finanční analýza, ukazatele finanční analýza a jejich uživatelé. V další části budou uvedeny a popsány zdroje pro finanční analýzu.

2.1 Podniková diagnostika

Diagnostika podniku představuje moderní disciplínu, která se zabývá podnikem jako systematickým celkem. První zmínka pochází z řeckého slova „gnósis“, v překladu poznání. Původně se diagnostika použila v lékařství pro určování nemocí. Dnes je pojem převzat jako zdraví podniku, v podstatě podnik chápeme jako živý organismus. S termínem diagnostiky se, ale můžeme setkat i mnoha dalších oborech jako jsou:

- Technická diagnostika, kterou můžeme najít například při diagnostice majetku podniku (diagnostika staveb, strojů), která ukáže kde se vyskytla chyba nebo kde je potenciální hrozící nebezpečí.
- Psychologická diagnostika představuje diagnostiku klíčových osobností v podniku, zjišťování slabých a silných stránek pracovníků.
- Sociologická diagnostika se zabývá pracovními skupinami a spoluprací mezi jednotlivými odděleními.
- Poslední skupinou je pedagogická diagnostika, která se zajímá o efektivitu výuky a vzdělání pracovníků v dané společnosti.

Každý úspěšný podnik by měl být diagnostikován, aby se včas předcházelo potenciálním hrozbám a rizikům, které by mohly vést k bankrotu společnosti. [5]

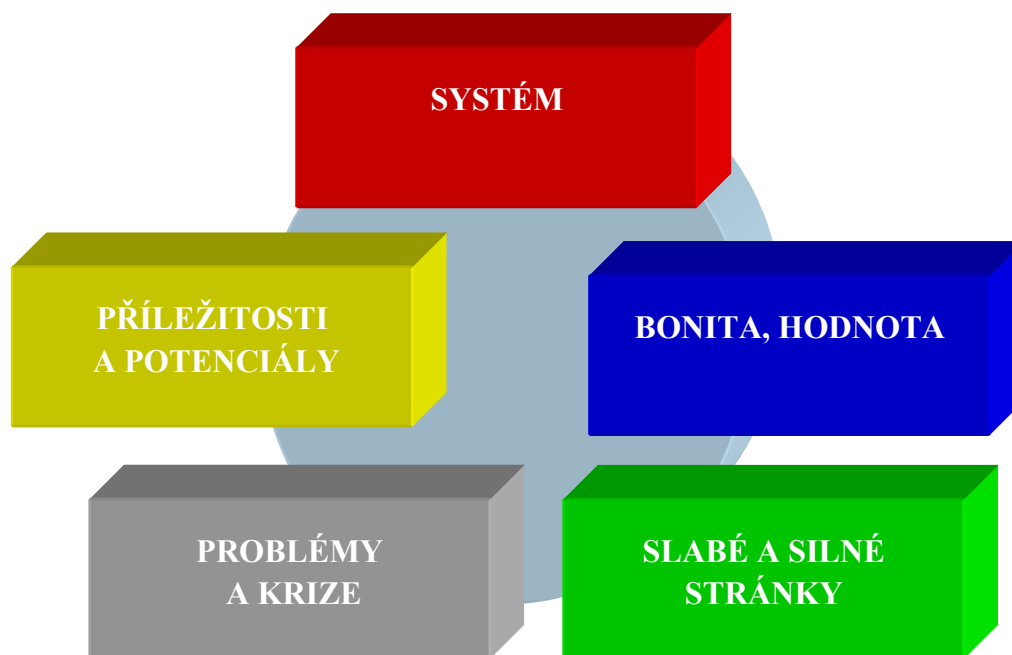
2.1.1 Typy podnikové diagnostiky

Existují tři typy podnikové diagnostiky, a to celková diagnostika podniku, diagnostika podnikových funkcí a diagnostika podnikových výrobních faktorů. Celková diagnostika zkoumá podnik z pěti hlavních pohledů viz. Obr. 2.1.

- diagnostika podniku jako systému,
- diagnostika bonity a hodnoty podniku,

- diagnostikování silných a slabých stránek,
- diagnostikování podnikových krizí a problémů,
- diagnostikování podnikových potenciálů.

Kašík, Michalko a kol. (1998) doporučují na základě vlastních dlouholetých zkušeností původní model modifikovat na 8 oblastí. [5]

Obr. 2.1 Globální diagnostika podniku v pěti oblastech

Zdroj: převzato z Kašík a Franek (2015, str. 6)

2.1.2 Postup při diagnostikování podniku

Diagnóza podniku dle Kašíka, Michalka a kol. (1998) představuje proces identifikace a řešení problémů, které má 4 fáze:

- sběr dat,
- diagnóza,
- akce,
- vyhodnocení.

V prvním kroku nás zajímají dostupná a reálná data k dané situaci. Diagnózu chápeme jako stav, který jsme zjistili a stav, který měl být. Následníkem diagnózy je akce, která zahrnuje plánování a následný zásah, který má zlepšit daný stav. Posledním krokem je vyhodnocení akce, kdy zjišťujeme rozdíly mezi aktuálním a požadovaným výsledkem. [5]

Podnikové problémy

Problém chápeme jako něco, co musíme nebo máme udělat, ale k dosažení daného cíle nám stojí v cestě nějaká překážka. V podniku problém, můžeme konstatovat jako nesoulad mezi cíli a z nich odvozené úkoly. Problémy jsou součástí podnikového života, nelze je nikdy zcela odstranit, je nutné je stále analyzovat a postupně řešit, aby nepropukla krize. Problém sám o sobě nevykazuje „chorobu“ daného podniku, pouze upozorňuje na „bolesti“ podniku, které říkají že se něco děje. Pro řešení podnikových problémů existuje celá řada metod, mezi nejznámější patří: Ishikawa diagram, šestislový graf, vývojový diagram, myšlenkové mapy a metoda TRIZ. [5]

Rizika

Riziko představuje vznik nebezpečí škody, ztráty nebo zničení, v krajních případech i krach společnosti. Nese s sebou neurčitý, nejistý výsledek. V praxi existuje celá řada rizik jako jsou: politické riziko (investiční klima, zákony), finanční riziko (vývoj inflace a vývoj měnových kurzů), projektové riziko (špatná komunikace v rámci projektu), provozní riziko (výpadek elektrické energie, poruchy strojů), technické a technologická rizika (riziko spojené s kvalitou, jakostí), obchodní riziko (neprodejný produkt), primární a sekundární riziko, systematické riziko (spojené s daným trhem), nesystematické riziko (spojeno s konkrétní investicí)

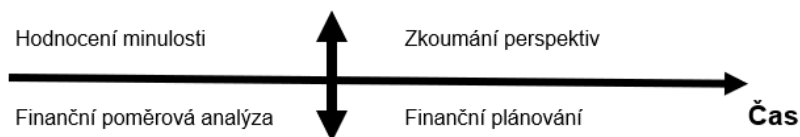
2.2 Analýza finančního zdraví a bonity podniku

Analýza finanční situace podniku a jeho bonity je jednou z klíčových součástí globální diagnostiky podniku.

2.2.1 Finanční zdraví podniku

Finanční analýza se používá k celkovému hodnocení finanční situace podniku. Pomáhá odhalit, zda je podnik dostatečně ziskový, jestli má vhodnou kapitálovou strukturu, zda efektivně využívá své aktiva a jestli je schopen včas splácet své závazky a mnoho dalších potřebných skutečností. Pro manažery je nesmírně důležité znát aktuální finanční situaci podniku, aby se mohli správně rozhodovat. Jen těžko si představíme manažera, který nemá ponětí o tom, jaké rentability jeho podnik dosahuje, jaká je průměrná doba pohledávek nebo jakou hodnotu mají zaměstnanci pro firmu apod. [1]

Jednoduše řečeno prosperující firma se při svém hospodaření bez rozboru finanční situace podniku v dnešní době již neobejde. Finanční analýza je uspořádaný rozbor získaných dat, která najdeme v účetních výkazech. Finanční analýza zahrnuje hodnocení firemní minulosti, současnosti a předpovídá budoucí finanční podmínky. [2]

Obr. 2.2 – časové hledisko hodnocení informací

Zdroj: zpracováno dle [2]

Základním principem finanční analýzy je připravit podklady pro kvalitní rozhodování o fungování podniku. Finanční analýza a účetnictví mají velmi úzký vztah. Účetnictví dává z pohledu finanční analýzy přesné hodnoty peněžních údajů, které jsou ale spojeny k jednomu určitému datu. Aby mohla být data použita pro finanční hodnocení podniku musí projít finanční analýzou. [2]

Finanční analýza je nedílnou součástí finančního řízení podniku, protože působí jako zpětná vazba, čeho podnik v předešlých letech dosáhl. V jakých oblastech splnil svou úlohu, a naopak v jakých byl slabší. I když platí pravidlo, že to, co proběhlo v minulosti se již nedá opravit, ale může to být varování pro budoucí vývoj a rozhodování. [1]

2.2.2 Uživatelé finanční analýzy

O informace z finanční analýzy má zájem mnoho subjektů, které se dostávají do styku s daným podnikem. Finanční analýza dává cenné informace a podklady pro akcionáře, věřitele a další externí uživatele, rovněž i tak pro podnikové manažery. Škála uživatelů je velmi rozsáhlá, ale jednu věc mají společnou všichni potřebují vědět, aby mohli řídit.

Podle toho, kdo provádí a potřebuje dané informace můžeme uživatele rozdělit do dvou skupin: interní a externí:

Interní uživatelé

Manažeři používají informace poskytované finančním účetnictvím, které je základním kamenem pro finanční analýzu, především pak pro dlouhodobé i operativní řízení

podniku. Informace umožňují vytvářet zpětné vazby mezi řídicím rozhodnutím a praktickým výsledkem. Díky znalosti finanční situace se dokáží správně rozhodovat. [3]

Zaměstnanci mají bezprostřední zájem na prospěchu a stabilitě podniku. Prosperující podnik dává zaměstnancům, jakousi jistotu zaměstnání a mzdy. [4]

Externí uživatelé

Investoři jsou považováni za hlavní zdroj kapitálu. Zprávy o finanční výkonnosti podniku používají primárně k tomu, aby měli dostatečné množství informací na rozhodování o potencionálních investicích. Zajímají se hlavně o míru rizika a výnosů spojených s vloženým kapitálem. Potom je zajímá, jak podnik hospodaří s kapitálem, který mu investor poskytnul. Toto hledisko je důležité především u akciové společnosti, kde vlastníci kontrolují manažery, jak hospodaří. [4]

Banka a jiní věřitelé používají informace z finanční analýzy, protože chtějí mít přehled o finančním zdraví budoucího nebo již existujícího dlužníka. V první fázi se věřitel rozhoduje, jestli úvěr danému subjektu poskytne či zamítne a za jakých podmínek. Součástí úvěrových smluv většinou bývá pravidelné informování o finanční situaci podniku (dlužníka).

Dalším externím uživatelem jsou **obchodní partneři**, které zastupují dodavatelé a odběratelé. Obchodní věřitelé (dodavatelé) se zajímá o to, zda podnik bude schopen platit splatné závazky, jde jim hlavně o krátkodobou prosperitu. U dlouhodobých dodavatelů se soustřeďují na dlouhodobou stabilitu a trvalé obchodní kontakty s cílem zajistit prodej u zákazníků s dobrými vyhlídkami do budoucna.

Odběratelé (zákazníci) chtějí stabilní finanční situaci obzvlášť při dlouhodobém obchodním vztahu, aby v případě, kdy nastane bankrot nebo finanční potíž dodavatele, neměli problém se svým vlastním zajištěním výrobní činnosti, protože jsou na dodavateli jakýmsi způsobem závislí. Vyžadují také aby dodavatelský podnik byl schopen dostat svým závazkům.

Konkurenti budou zjišťovat informace pro své srovnání s okolními podniky, které mají stejnou nebo velmi podobnou činnost podnikání. Rentabilita, cenová politika, zisková marže, investiční aktivita, výše a hodnota zásob jsou hlavními oblastmi, které konkurenty zajímají. Podniky, které zatajují nebo zkreslují finanční údaje

se vystavují riziku, že ztratí svou dobrou pověst. Dokonce hrozí i ztráta výhodného konkurenčního postavení na trhu, proto by mělo být zájmem manažerů poskytovat správné a včasné informace externím subjektům. [3]

Posledním externím subjektem je **stát a jeho orgány**, které se zaměřují převážně na kontrolu vykazovaných daní a využívá informace o podnicích pro nejrůznější statistické výzkumy, rozdělování finančních výpomocí. Dále sleduje podniky, kde byly v rámci veřejné soutěže svěřeny státní zakázky. [4]

2.3 Podklady pro zpracování finanční analýzy

Základním faktorem pro zpracování finanční analýzy jsou kvalitní informace, které musí být zároveň komplexní. Dobrý analytik by měl umět podchytit všechny podstatná data, která by mohla výrazným způsobem zkreslovat konečný výsledek hodnocení finančního zdraví podniku. V dnešní době je mnohem více možností, jak čerpat správné a kvalitní data, než tomu bylo v dřívějších dobách. Nicméně i tak zůstává podstata stále stejná. Data jsou nejčastěji čerpaná z účetních výkazů – rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled peněžních toků (cash flow) [6]

2.3.1 Rozvaha

Rozvaha patří mezi základní výkazy každé společnosti. Podává nám informace o tom, jaký majetek podnik vlastní a z jakých zdrojů je tento majetek financován. Rozvahu sestavujeme k určitému datu a musí platit pravidlo, že aktiva se rovnají pasivům.

Základní funkcí rozvahy je především přehledně uspořádat majetek podniku (v peněžních jednotkách) a jeho zdroje financování a poskytnout tak základ pro následné finanční hodnocení podniku. Je třeba si uvědomit, že rozvaha se sestavuje k určitému datu a necharakterizuje tak časový vývoj hospodaření. Z výše uvedeného důvodu je nutné pracovat s rozvahami za více po sobě jdoucích období. [7]

ROZVAHA	
AKTIVA	PASIVA
I. Dlouhodobý majetek	I. Vlastní zdroje = vlastní kapitál
Dlouhodobý hmotný majetek	Základní kapitál
Dlouhodobý nehmotný majetek	Kapitálové fondy a fondy ze zisku
Dlouhodobý finanční majetek	Hospodářský výsledek
II. Oběžný majetek	II. Cizí zdroje
Zásoby (materiál, zboží, výrobky)	Úvěry
Krátkodobý finanční majetek:	Ostatní závazky:
- pokladna a ceniny	- dodavatelům
- bankovní účty	- zaměstnancům
- krátkodobé cenné papíry	- ostatním subjektům
Pohledávky	

Obr. 2.3 – zjednodušená struktura rozvahy

Zdroj: [vlastní zpracování]

Aktiva

Aktiva představují majetek společnosti. Dají se snadno rozeznat, můžeme si je představit jako věc, položku, stroj, software, peníze, zásoby, pohledávky apod. Aktiva se člení podle toho, jak dlouho zůstávají ve společnosti, tedy členění podle likvidity.

Aktiva se dělí do skupin:

- pohledávky za upsaný vlastní kapitál,
- dlouhodobý majetek,
- oběžná aktiva,
- časové rozlišení.

Pohledávka za upsaný vlastní kapitál představuje rozdíl mezi tím, co jsme se zavázali, že vložíme do firmy a co už jsme vložili.

Dlouhodobý majetek může být: nehmotný (DNM), hmotný (DHM), finanční (DFM). Dlouhodobý majetek se ve společnosti používá delší dobu než 1 rok, nespotřebovává se najednou, ale po malých částech formou odpisů, které jsou následně součástí nákladů. Dlouhodobý majetek je pořizován z důvodu zajištění činnosti společnosti. Mezi DHM patří věci s pořizovací cenou vyšší než 40tis. Kč, mohou to být pozemky, stavby, samostatné movité věci (auta, lisy...). DNM nemá fyzickou podobu, jeho doba

použití je delší než 1 rok. Jedná se především o zřizovací výdaje (představují veškeré náklady, které vzniknou ještě před samotným vznikem společnosti), nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, softwary, licence, patenty, goodwill. Pořizovací cena musí být větší než 60tis. Kč. Posledním dlouhodobým majetkem je finanční majetek, který je pořizován pro získání dlouhodobého výnosu nebo významného vlivu na jinou společnost. Jedná se o majetek, který není opotřebováván. Patří sem především cenné a podíly.

Další částí aktiv jsou **oběžná aktiva (OA)**, která zastávají krátkodobý majetek, který je rychle spotřebováván. Jejich doba použitelnosti ve společnosti je kratší než 1 rok. Jejich výhodou je, že jsou vysoce likvidním majetkem, takže se dají poměrně lehce, rychle přeměnit na peněžní prostředky, díky kterým jsme schopni splatit své závazky. Důležité je nezapomínat držet oběžná aktiva v optimální výši, aby byla zajištěna plynulost výroby. Oběžná aktiva můžeme rozdělit do tří skupin: zásoby, pohledávky a krátkodobý finanční majetek. Mezi zásoby můžeme zařadit materiál, polotovary, výrobky, zboží, nedokončenou výrobu. Jedná se o položky, které jsou chápány jako vstupy, které jsou postupně spotřebovávány. Pohledávky můžeme rozdělit podle doby jejich splatnosti na krátkodobé (splatnost do jednoho roku) a dlouhodobé (splatnost delší než jeden rok). Pohledávky představují příslib budoucího příjmu peněz z obchodních vztahů. Nejlikvidnější částí oběžných aktiv jsou krátkodobé finanční prostředky, jejichž splatnost je do jednoho roku. Můžeme je rozdělit na peníze v pokladně (hotovost), peníze na bankovních účtech a krátkodobé cenné papíry. [7] [29] [6].

Poslední prvkem aktiv je **časové rozlišení**. Jedná se o náklady příštího období, kdy v běžném období jde o výdaj a v následujícím období se jedná o náklad (nájemné uhrazeno předem, uhrazení nepravidelné leasingové splátky, dopředu zaplacené předplatné). Dále jsou to komplexní náklady příštích období, které účtujeme na účet 382. Tento účet se používá jen v případě, pokud se výdajové položky vztahují k individuálnímu účelu a zároveň se týká příštího období (náklady na výzkum a vývoj, náklady související s dlouhodobou propagací). Posledními náklady jsou příjmy příštího období. V běžném období je platba přijata, která v následujícím období přechází do výnosů (přijatá platba za nájemné uhrazená předem, přijatá platba za pojistné). [8] [31] [13]

Pasiva

Stranu pasiv můžeme ve finanční praxi označit jako stranu zdrojů financování firmy. Současně na téhle straně hodnotíme finanční strukturu dané firmy. Finanční struktura podniku představuje složení podnikového kapitálu, ze kterého je majetek podniku financován. Strana pasiv na rozdíl od aktiv není členěna podle času, ale hlavním rozdělením je hledisko vlastnictví zdrojů financování, proto budeme rozlišovat zdroje vlastní a cizí zdroje.

Struktura pasiv se skládá:

- vlastní kapitál,
- cizí zdroje,
- časové rozlišení. [6]

Vlastní kapitál (VK) představuje základ pro podnikání, jehož velikost se mění podle velikosti výsledku hospodaření v daném období. Pro podnik je vlastní kapitál dlouhodobým zdrojem a zároveň nosičem podnikatelského rizika, protože podíl na celkových zdrojích je ukazatelem finanční jistoty podniku.

Vlastní kapitál je členěn na: základní kapitál, který je tvořen peněžními a nepeněžními vklady společníků před zahájením podnikatelské činnosti, vklady se zapisují do obchodního rejstříku. Kapitálové fondy, které tvoří zdroje získané z venku, ale nedají se považovat za cizí kapitál. Patří sem emisní ážio (představuje rozdíl mezi tržní cenou akcie a nominální hodnotou v době emise), dary a dotace. Další částí VK jsou fondy tvořené ze zisku, které si vytváří sama společnost a slouží k následné úhradě ztrát, které vznikly v důsledku špatného hospodaření. Výsledek hospodaření minulých let představuje další část VK, jedná se o volné peněžní prostředky, které nebyly použity na vyplacení dividend ani nebyly rozpuštěny do rezervních fondů a budou převedeny do následujícího účetního období. Poslední složkou je výsledek běžného účetního období, který musí být shodný s výsledkem hospodaření uvedeného ve výkazu zisku ztrát. [10] [7]

Cizí zdroje mají charakter externích zdrojů, které je možné používat jen po nějakou předem známou dobu za úplatu. Mezi nejznámější cizí zdroje patří bankovní úvěry, obchodní úvěry, dluhopisy, finanční a provozní leasing atd. Do cizích zdrojů jsou podle českých účetních standardů zařazeny i rezervy, které jsou účelně vytvořené pro zdroje financování na krytí budoucích složitějších výdajů (opravy dlouhodobého majetku).

Rezervy jsou členěny na zákonné a ostatní. Zákonné rezervy jsou vytvořeny podle Zákona o rezervách, kdy má firma přesně stanovené účely na co dané rezervy může použít. Ostatní rezervy nemají žádný předpis a firma si je může vytvořit v jakékoliv výši a použít je na cokoliv podle jejich potřeb. Další části jsou závazky, které mohou být krátkodobé se splatností do jednoho roku a slouží k zajištění běžného provozu. Dlouhodobé závazky se splatností delší jeden rok, zde patří dluhopisy, dlouhodobé zálohy, dlouhodobé směnky atd. [31]

Časové rozlišení zahrnuje příjmy příštích období (předem přijaté nájemné), výdaje příštích období (nájemné zpětně, kurzové rozdíly) [29]

2.3.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty (VZZ) je detailním rozkladem rozvahové položky výsledek hospodaření, ze kterého získáváme podrobnější informace o jednotlivých položkách výnosů a nákladů a jejich výši. Podobně jako rozvaha i výkaz zisku a ztráty má svoji předepsanou strukturu. Oproti rozvaze, která zachycuje aktiva a pasiva k danému okamžiku, výkaz zisku a ztráty znázorňuje náklady a výnosy za určitý časový interval, nejčastěji za celé účetní období. [12]

$$\text{VÝNOSY} - \text{NÁKLADY} = \text{VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ} \quad (2.1)$$

Výnosy představují výstupy z hospodářské činnosti účetní jednotky, které zvyšují její ekonomický prospěch. Výnosy nejčastěji chápeme jako tržby za prodej výrobků a služeb. Náklady reprezentují vstupy do hospodářské činnosti, které snižují konečný výsledek hospodaření. Materiál, energie, mzdy a odpisy atd. to vše můžeme považovat za potřebné vstupy. Rozdílem výnosů a nákladů dostaneme výsledek hospodaření, který může nabývat hodnot kladných (zisky podniku) nebo záporných (ztráta podniku).

Struktura VZZ je založena na druhovém členění nákladů a výnosů, které jsou rozděleny na provozní a finanční oblasti, tvořící podnikatelské aktivity. V ČR má VZZ vertikální podobu, kdy výsledek hospodaření za jednotlivé oblasti se zjišťuje odděleně:

- provozní VH je určen základními a opakujícími se činnostmi,
- finanční VH souvisí se způsobem financování podniku. [29]

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	
Provozní výnosy	
- Provozní náklady	
(1) Provozní výsledek hospodaření	
Finanční výnosy	
- Finanční náklady	
(2) Finanční výsledek hospodaření	
(3) = (1) + (2) Výsledek hospodaření před zdaněním	
- Daň z příjmů	
(4) Výsledek hospodaření po zdanění	
(5) Převod podílů na výsledku hospodaření společníků	
(6) = (4) + (5) Výsledek hospodaření za účetní období	

Obr. 2.4 Základní struktura VZZ

Zdroj: [12]

Hlavní funkcí výkazu zisku a ztráty je zjistit výsledek hospodaření ve struktuře výnosů a nákladů, které jsou velmi důležité pro hodnocení ziskovosti vložených prostředků společnosti. [29]

2.3.3 Cash flow

Cash flow (CF) je moderní metodou pro sledování finančních toků, které se používají jako jeden z podkladů pro finanční analýzu. Výkaz cash flow zobrazuje pohyb peněžních ekvivalentů za určité období související s ekonomickou činností. Peněžními ekvivalenty mohou být peníze v hotovosti, peníze na bankovních účtech, ceniny a peníze na cestě, jednoduše řečeno jedná se o krátkodobý likvidní majetek, který je snadno směnitelný za předem známou hodnotu. [14]

Existují dvě metody sestavení cash flow:

- a) **přímou** metodou
- b) **nepřímou** metodou

Přímá metoda je jednodušší na sestavení, ale není dobrou volbou pro střední a velké podniky. Hodí se spíše pro menší společnosti nebo živnostníky. Představuje skutečné sledování příjmů a výdajů, které souvisí s hospodářskými operacemi. Pokud vezme počáteční stav peněžních prostředků + změna suma příjmů – suma výdajů = konečný stav peněžních prostředků k určitému datu.

Nepřímá metoda sestavení cash flow je vhodná pro střední až velké podniky, protože je více přehledná než přímá metoda. Využívá se hlavně pro rozborové účely. Cash flow nepřímou metodou spočívá v transformaci výsledku hospodaření do pohybu peněžních prostředků, které se dále upravují o nepeněžité operace, změny majetku a zdrojů krytí související s jednotlivými podnikovými činnostmi. CF se člení podle základních aktivit podniku na CF z provozní, investiční a finanční činnosti viz. obrázek 2. 5. [15]

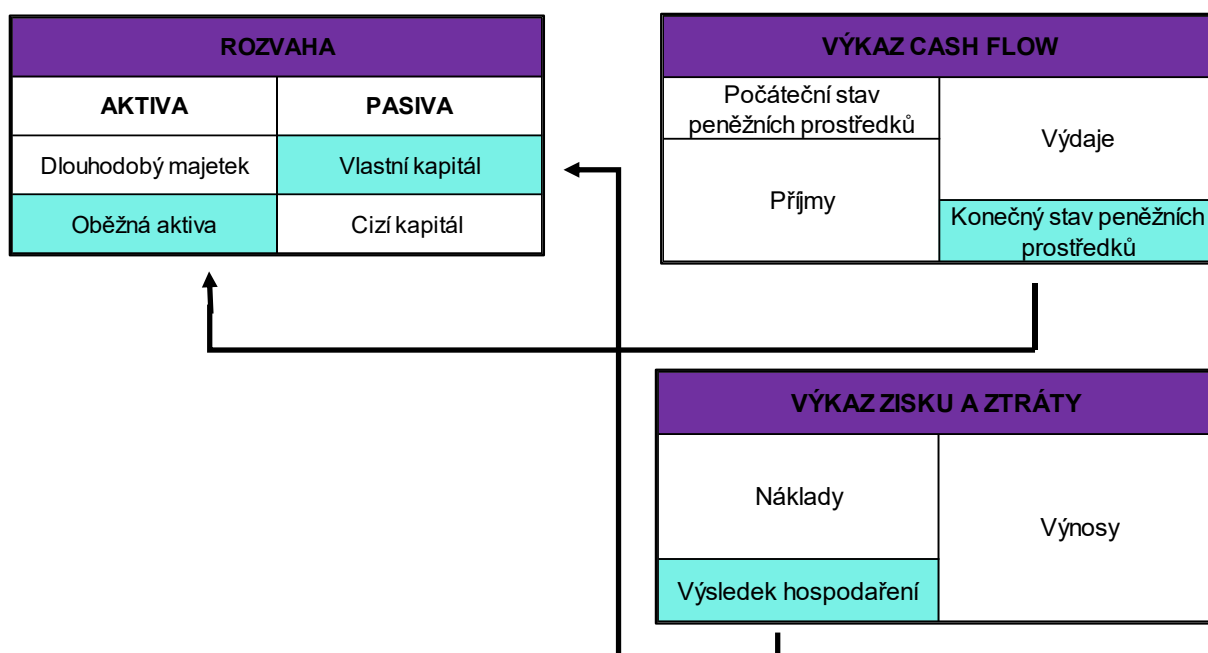
CASH FLOW - NEPŘÍMÁ METODA
+ Čistý zisk
+ Odpisy
- Změna stavu zásob
- Změna stavu pohladávek
- Změna stavu krátkodobých závazků
= CASH FLOW Z PROVOZNÍ ČINOSTI (CFprov)
- Přírůstek dlouhodobých aktiv
= CASH FLOW Z INVESTIČNÍ ČINNOSTI (CFinv)
+ Změna bankovních úvěrů
+ Změna nerozděleného zisku z minulých let
- Dividendy
+ Emisní ážio
= CASH FLOW Z FINANČNÍ ČINNOSTI (CFfin)
= CASH FLOW CELKEM = CFprov + CFinv + CFfin

Obr. 2.5 Cash flow nepřímou metodou

Zdroj: [29]

2.3.4 Vazby mezi účetními výkazy

Předešlé kapitoly popisují podrobněji jednotlivé účetní výkazy. Avšak mezi jednotlivými výkazy existují určité vazby, které popisuje obrázek 2.6 (provázanost účetních výkazů). Hlavním výkazem je rozvaha, která zachycuje stav majetku podniku a jednotlivých zdrojů krytí majetku. Důležitým zdrojem financování je výsledek hospodaření za dané účetní období, který převzat z výkazu zisku a ztráty. Z pohledu majetkové struktury je klíčový stav peněžních prostředků, který je dán rozdílem peněžních prostředků na začátku a na konci období. [16]

Obr. 2.6 Provázanost účetních výkazů

Zdroj: vlastní zpracování

2.4 Metody finanční analýzy a hodnocení bonity podniku

Díky rozvoji statistických, matematických a ekonomických věd vznikla celá řada metod pro hodnocení finančního zdraví podniku. Volba metody je závislá na třech faktorech. Prvním faktorem je účelnost, což znamená že metoda musí odpovídat předem stanovenému cíli. Finanční analytici dostávají práci na zakázku a musí přesně vědět k čemu budou dané výsledky použity, protože ne na každý podnik se dá použít k analýze stejná metoda. Dalším faktorem je nákladovost, kdy je třeba si uvědomit, že každá analýza potřebuje svůj určitý čas a určitou kvalifikaci, se kterými jsou spojeny přiměřené náklady odvíjející se od provedené činnosti. Posledním faktorem je spolehlivost. Čím lepší a spolehlivější vstupní informace budou, tím přesnější bude výsledek plynoucí z dané analýzy.

Podle Růžičkové (2010) platí pravidlo: „*čím lepší metody, tím spolehlivější závěry, tím nižší riziko chybného rozhodnutí a tím vyšší naděje na úspěch.*“

Také si musíme uvědomit komu mají výsledky z analýzy sloužit a podle toho je také prezentovat. Zadavatele nebude zajímat, jak se k výsledkům došlo, ale co daný výsledek vypovídá o dané společnosti. Pro ještě lepší orientaci se doporučuje používat grafické znázornění výsledků, díky kterému se ve výsledcích dokáže orientovat i člověk, který nemá základní znalosti finanční analýzy. [6]

Metody finanční analýzy dělíme na dva základní přístupy, prvním je fundamentální a druhým je technická analýza. Fundamentální analýza je postavena na znalostech související s ekonomickými a mimoekonomickými procesy. Technická analýza používá matematické, matematicko-statistické a mnoho dalších metod pro kvantitativní zpracování dat. Většinou se používá kombinace obou analýz. Finanční analýzu řadíme mezi technické analýzy, protože se zde opíráme a matematické výpočty. Pro finanční analýzu se v podstatě používají dvě skupiny metod, kterými jsou metody elementární a metody vyšší moci pro které jsou potřeba kvalitní a propracované software, proto se v praxi moc nepoužívají. [1]

Metody elementární analýzy jsou využívány díky své jednoduchosti, pracuje se základními ukazateli, které se používají k jednoduché finanční analýze. Ukazatelé mají jasnou vypovídající schopnost o finančním zdraví podniku. Nejvyužívanější metody finanční analýzy jsou analýza absolutních, rozdílových a poměrových ukazatelů dále pak ukazatele speciální (souhrnné indexy). [16]

2.4.1 Absolutní ukazatele

Analýza absolutních ukazatelů patří mezi nejjednodušší, a proto je hojně využívána k hodnocení vývoje společnosti, k vzájemnému porovnání společností mezi sebou, ale i k předpovědi dalšího vývoje hospodaření. Kvalitní vstupy jsou základním předpokladem pro použití výsledků v praxi, proto musíme zajistit:

- údaje za několik po sobě jdoucích období – minimálně tři roky,
- srovnatelné údaje – např. jednotné vykazování cen,
- vyloučit náhodné (jednorázové) jevy,
- brát v potaz makroekonomické jevy (inflace, měnové kurzy...).

Horizontální analýza

Horizontální analýza (analýza v čase) se věnuje časovým změnám absolutních ukazatelů. Je založena na srovnání položek výkazů v několika obdobích, přitom je vyčíslena změna absolutní i procentní, která je vyjádřením změny na úrovni jednotlivých položek. Dostatečně dlouhé časové řady nám zajistí méně nepřesností z hlediska interpretace výsledků. [16] [29]

Absolutní změna = ukazatel v běžném roce – ukazatel v předešlém roce

(2.2)

$$\text{Procentní změna} = \frac{\text{absolutní změna}}{\text{ukazatel v předešlém roce}} * 100 \quad (2.3)$$

Vertikální analýza

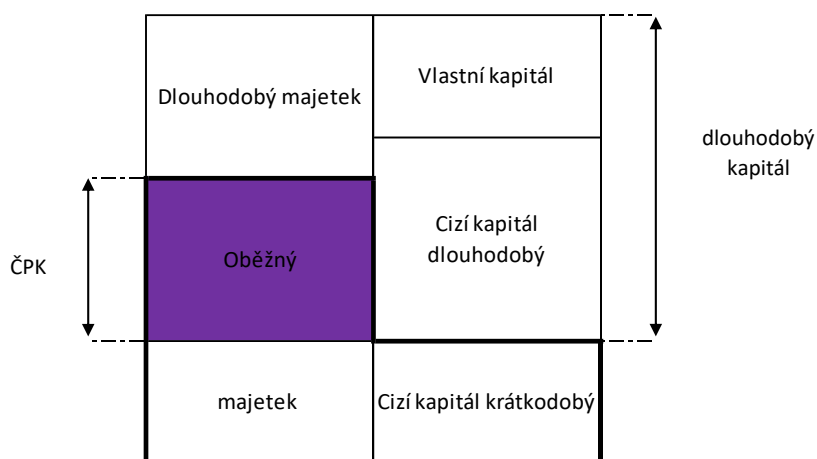
Vertikální analýza (analýza struktury) vyjadřuje jednotlivé položky účetních výkazů jako procentní podíl k jedné zvolené základně rovné 100 % kde sledujeme, jak se jednotlivé položky podílí na její hodnotě. Výsledky vertikální analýzy jsou udávány v procentech, což umožní snadné porovnání výkazů za předchozí roky anebo mezioborové srovnávání. [26] [29]

2.4.2 Rozdílové ukazatele

Rozdílové ukazatele společnosti používají k analýze a finančnímu řízení podniku s orientací na likviditu. Nejpoužívanějším rozdílovým ukazatelem je čistý pracovní kapitál (ČPK), často nazývaný taky jako provozní kapitál. ČPK je rozdíl mezi oběžným majetkem a krátkodobými cizími zdroji. Má značný vliv na platební schopnost podniku. Likvidní podnik musí mít dostatečnou výši volného kapitálu (přebytek krátkodobých likvidních aktiv), který bude převládat nad krátkodobými cizími zdroji.

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{cizí krátkodobý kapitál} \quad (2.4)$$

Pokud výše oběžných aktiv převyšuje krátkodobé závazky, tak se jedná o likvidní společnost, která se nachází v dobré finanční situaci. V likvidní společnosti by také mělo existovat tzv. konzervativní způsob financování, kdy oběžná aktiva > cizí krátkodobý kapitál a současně vlastní kapitál + cizí kapitál dlouhodobý > dlouhodobý majetek, pak bude platit, že ČPK > 0 což popisuje situaci, kdy je firma prekapitalizovaná neboli má finanční polštář. Pokud se vyskytne nečekaná situace, kdy firma bude muset jednorázově vynaložit velké finanční prostředky např. na okamžité splacení závazků, tak díky finančnímu polštáři ji to nějak zásadně nezasáhne a bude moc dále pokračovat ve svých činnostech. [16] [29]

Obr. 2.7 - Čistý pracovní kapitál

Zdroj: zpracováno dle [16]

2.4.3 Poměrové ukazatele

Poměrové ukazatele bereme jako základní nástroj finanční analýzy. Díky dostupnosti účetních výkazů, ke kterým mají přístup i obyčejní analytici je jednou z nejoblíbenějších metod. Umožňuje získat rychlou představu o finanční situaci daného podniku. Principem poměrových ukazatelů je poměr jedné nebo několika účetních položek základních výkazů k jiné položce nebo skupině, proto můžeme vytvářet několik ukazatelů. V praxi se osvědčilo používání jen několika základních rozdělení do skupin dle oblastí hodnocení finančního zdraví a hospodaření podniku. [6] [16]

Ukazatele rentability

Ukazatele rentability jsou nejčastěji využívaným ukazatelem, neboť informují o efektu, kterého bylo dosaženo vloženým kapitálem. Obecný vzorec vypovídá o tom, kolik korun daného zisku připadá na 1 Kč vloženého kapitálu:

$$\frac{\text{Výnos}}{\text{vložený kapitál}} \quad (2.5)$$

U ukazatelů rentability vycházíme nejčastěji ze dvou účetních výkazů, kterými jsou výkaz zisku a ztráty, rozvaha. Ukazatel rentability má v čitateli položku, která odpovídá výsledku hospodaření (toková veličina), do jmenovatele se dosazuje kapitál (stavová veličina), respektive tržby (toková veličina). Rentabilita slouží k hodnocení celkové efektivnosti dané společnosti. Při výpočtu narazíme na obměnu několika ukazatelů, lišící se pouze ziskem. Nejčastěji se používá EBIT (zisk před zdaněním a úroky) a EAT

(zisk po zdanění, někdy označován jako čistý zisk). Vypočtené hodnoty by v časové řadě měly dosahovat rostoucího trendu. Tento ukazatel bude zajímat především akcionáře a potencionální investory. Nejpoužívanější ukazatele rentability patří: ROA (rentabilita aktiv), ROE (rentabilita vlastního kapitálu), ROS (rentabilita tržeb). [6] [27]

Rentabilita aktiv (ROA) vypovídá o výnosnosti aktiv bez ohledu na to, z jakých zdrojů jsou aktiva financována. Ukazatel hodnotí výnosnost celkového vloženého kapitálu. [29]

$$\text{Rentabilita aktiv (ROA)} = \frac{EBIT \text{ (zisk)}}{\text{aktiva}} \quad (2.6)$$

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) pracuje s čistým ziskem. ROE vyjadřuje výnosnost kapitálu vloženého vlastníky či akcionáři společnosti, díky čemuž zjistí, jestli jejich kapitál generuje dostatečný výnos s náležitou intenzitou odpovídající riziku investice. Pokud ukazatel roste dochází ke zlepšení např. výsledku hospodaření, zmenšení podílu vlastního kapitálu ve společnosti nebo klesá úročený cizí kapitál. [6] [29]

$$\text{Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)} = \frac{EAT \text{ (čistý zisk)}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2.7)$$

Dalším běžně používaným ukazatelem je **rentabilita tržeb (ROS)**, která vyjadřuje poměr mezi ziskem a tržbami. Ružičková (2010) tvrdí: „*tyto ukazatele vyjadřují schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb, tedy kolik dokáže podnik vyprodukovat efektu na 1 Kč tržeb.*“ [6]

$$\text{Rentabilita tržeb (ROS)} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}} \quad (2.8)$$

Tento ukazatel se často nazývá jako ziskové rozpětí, které slouží k vyjádření ziskové marže. Je tedy nutné, aby byl dosazován čistý zisk, tedy zisk po zdanění. [6]

Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity slouží ke zjištění, zda podnik bude nebo nebude mít potíže se splácením závazků, které budou splatné v blízké budoucnosti. Likvidita podniku je předpokladem pro finanční stabilitu. Jako vysoce likvidní bereme peněžní prostředky

v pokladně a na bankovních účtech, krátkodobé cenné papíry apod. Méně likvidními jsou další složky oběžných aktiv jako jsou pohledávky. Za nejméně likvidní složky se považují zásoby. [26]

Obecným pravidlem je, že vyšší likvidita snižuje nebezpečí platební neschopnosti a zároveň i výnosnost podniku (peníze v pokladně i na účtech mají velmi nízkou výnosnost). Nové stroje, zařízení, technologie apod. zvyšují výnos, ale jsou málo likvidními aktivy. Vedení společnosti se, proto musí snažit dosahovat optimální likviditu a současně i optimální strukturu majetku (aktiv) při co nejvyšší likviditě. [9]

Mezi základní ukazatele likvidity patří: celková (běžná) likvidita, pohotová likvidita a okamžitá likvidita.

Běžná likvidita označována též jako likvidita 3. stupně ukazuje kolikrát dokáže oběžná aktiva pokrýt krátkodobé závazky podniku. Jednodušeji řečeno nám říká, jak bychom byli schopni uspokojit své věřitele, kdybychom proměnili všechny svá aktiva na okamžité peněžní prostředky. Čím je hodnota ukazatele vyšší, tím více je podnik schopen zachovat svou platební schopnost. Nevýhodou ukazatele je, že nebere v potaz strukturu aktiv z pohledu jejich likvidnosti. Nebere v úvahu ani složení krátkodobých závazků z hlediska jejich doby splatnosti. Optimálním rozmezím hodnoty čitatele k hodnotě jmenovatele je 1,5 – 2,5. [6]

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2.9)$$

Likviditu 2. stupně označujeme jako **pohotovou likviditu**, která do čitatele nezahrnuje zásoby jakož nejméně likvidní část aktiv, díky tomu je přesnějším vyjádřením schopnosti společnosti dostat svým krátkodobým závazkům. Čítatel by měl být ještě očištěn o nedobytné nebo sporné pohledávky. Optimální hodnota se pohybuje v intervalu od 1 – 1,5. Pokud by nastala situace, kdy by hodnota byla rovna 1, tak je společnost okamžitě schopna dostat svým závazkům bez nutnosti prodeje svých zásob. [4]

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2.10)$$

Posledním ukazatelem likvidity je **okamžitá likvidita** označována jako likvidita 1. stupně, která představuje okamžitou schopnost společnosti splatit své závazky v daný

moment. Pracuje jen s těmi nejlikvidnějšími položkami (pohotovostní platební prostředky) z rozvahy, kterými se rozumí dostupné peníze v pokladně, peníze na bankovních účtech, ale také volně obchodovatelné cenné papíry, šeky apod. Doporučenou hodnotou pro okamžitou likviditu je 0,2. [4] [6]

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby} - \text{pohledávky}}{\text{krátkodobé pohledávky}} \quad (2.11)$$

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé pohledávky}} \quad (2.12)$$

Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity jsou souhrnně nazývány ukazatele relativní vázanosti kapitálu v různých formách aktivit a pasiv. Aktivitu můžeme vyjádřit pomocí rychlosti obratu aktiv a doby obratu aktiv. Rychlost obratu aktiv mi říká kolikrát za rok se daná položka přemění přes tržby na peníze. Doba obratu aktiv vyjadřuje, kolik dní v průměru trvá, než se daná položka přemění přes tržby na peníze. Rozbor jednotlivých ukazatelů slouží k odpovědi, jak hospodaříme s aktivy a jejich jednotlivými složkami. [6] [29]

Doba obratu zásob nám říká, jak dlouho jsou oběžná aktiva vázána ve formě zásob neboli kolik dní průměrně trvá, než se zásoby přemění na peněžní prostředky. Platí pravidlo, že čím vyšší je obratovost zásob a kratší doba obratu zásob, tím je situace pro podnik lepší. Podnik by se měl snažit dělat vše pro to, aby doba obratu zásob byla co nejkratší.

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}} * 360 \quad (2.13)$$

Doba obratu pohledávek vypovídá o tom, za jakou dobu jsou pohledávky v průměru splaceny. I tady platí pravidlo čím, kratší doba, tím pro podnik lépe, protože dostane rychleji peněžní prostředky, se kterými může dále nakládat. [6] [29]

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}} * 360 \quad (2.14)$$

Dalším ukazatelem je **doba obratu závazků**, která nám vypovídá o tom, jak rychle dokáže daná firma splatit své závazky. S dobou obratu závazků souvisí tzv. pravidlo solventnosti, které říká, že doba obratu závazků by měla být delší než doba obratu pohledávek, aby nedocházelo k narušení finanční stability ve firmě. [6] [29]

$$Doba\ obratu\ závazků = \frac{závazky}{tržby} * 360 \quad (2.15)$$

Posledním ukazatelem aktivity je **obrat celkových aktivit**, který bývá označován jako vázanost celkového vloženého kapitálu. Ukazuje poměr mezi tržbami k celkovému vloženému kapitálu. Vypočítaná hodnota udává kolikrát za rok se aktiva obrátí. Platí pravidlo, že čím víckrát se obrátí tím lépe pro daný podnik. [6]

$$Obrat\ celkových\ aktiv = \frac{tržby}{celková\ aktiva} * 360 \quad (2.16)$$

Ukazatele zadluženosti

Zadluženost chápeme jako skutečnost, že společnost využívá k financování svých aktiv cizí zdroje neboli dluh. V reálu se nepřipouští situace, kdy by velké společnosti financovaly svá aktiva z vlastního nebo jen z cizího kapitálu. Čím více je společnost zadlužená, tím vyšší riziko na sebe bere, protože musí být schopna splácet své závazky bez ohledu na to, jak se ji v danou chvíli vede. [6] [1]

Určitá míra zadlužení není pro společnost nijak nebezpečná naopak je spíše užitečná, neboť cizí kapitál je levnější než vlastní kapitál. Je známo, že úroky z cizího kapitálu snižují daňové zatížení podniku. Úrok je součástí nákladu, který snižuje zisk, ze kterého se následně odvádí daně. [6] [16]

Podle rizika, které je podnikatel ochoten postoupit se odvíjí cena kapitálu. Čím vyšší riziko je podnikatel schopen podstoupit, tím vyšší cenu za kapitál požaduje a naopak. Vlastní kapitál je dražší, protože věřitel své nároky uspokojuje přímo před vlastníkem. [6] [16]

Také doba splatnosti kapitálu ovlivňuje jeho výši nákladů, čím delší je doba splatnosti, tím více musíme za daný kapitál zaplatit. Z tohoto důvodu vychází nejlevněji krátkodobý cizí kapitál. Vlastní kapitál je nejdražším kapitálem, protože jeho doba splatnosti je neomezená. Mezi základní ukazatele zadluženosti patří: ukazatel celkové zadluženosti, ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu a úrokové krytí. [6] [16]

Pokud se zaměříme na kapitál z hlediska riskantnosti, tak nejméně riskantním kapitálem je právě vlastní kapitál, který nepožaduje splácení úrokové platby. Z výše uvedených důvodů vyplývá, že společnost musí dbát na optimální finanční strukturu, což znamená mít optimální poměr mezi vlastním a cizím kapitálem. [1] [6]

Základním ukazatelem zadluženosti je **celková zadluženost**. Ukazatel charakterizuje dlouhodobou stabilitu společnosti a udává do jaké míry je společnost schopna krýt vlastními zdroji svůj majetek. Doporučená hodnota ukazatele se pohybuje v rozmezí od 30-60 %. Při posouzení zadluženosti musíme vycházet z daného odvětví, ve kterém společnost působí a taky její schopnosti splácet úroky plynoucí z dluhů. [16] [29]

$$\text{Celková zadkluženost} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (2.17)$$

Zadluženost vlastního kapitálu je dalším často používaným ukazatelem. Vyjadřuje kolik korun cizího kapitálu připadá na 1 korunu vlastního kapitálu. Ukazatel je výrazně ovlivněn fází vývoje společnosti a postojem manažerů k riziku. Pro banku je zadluženost vlastního kapitálu velmi důležitým ukazatelem v případě, pokud chce společnost žádat o nový úvěr, protože na základě posouzení časového vývoje poměru vlastního a cizího kapitálu se banka rozhodne, zda úvěr poskytne či nikoliv. U stabilní společnosti se doporučená hodnota pohybuje mezi 80-120 %. [16] [29]

$$\text{Zadluženost vlastního kapitálu} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2.18)$$

Posledním zmíněným ukazatelem je **úrokové krytí**, které představuje výši zadlužení pomocí schopnosti společnosti splácet úroky neboli kolikrát je zisk společnosti vyšší než úroky. Pokud by vyšla hodnota rovná 1, tak společnost sice svým ziskem pokryje úroky věřitelů, ale nebude mít žádné další peněžní prostředky na zaplacení dalších podstatných věcí jako jsou daně, vyplacení čistého zisku vlastníkům apod. Varovným signálem je, pokud hodnota klesne pod 1, pak podnik nedokáže zaplatit ani úroky, což může vést k postupnému zániku společnosti. Jako optimální hodnoty označujeme rozmezí 3–6. [28] [29]

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{úroky}} \quad (2.19)$$

2.4.4 Bankrotní a bonitní modely

Bankrotní model spadá do skupiny souhrnných indexů, které mají za účel vyjádřit finanční zdraví společnosti pouze jedním číslem. Jejich nevýhodou je nižší vypovídající schopnost, proto jsou vhodné na rychlé a globální srovnávání a slouží jako záchytný bod pro další prognózy a hodnocení společnosti. Bankrotní modely podávají informace

uživateli o tom, zda dané společnosti v nejbližší době hrozí bankrot. Vychází se z předpokladu, že každá společnost, která je ohrožena bankrotem vykazuje příznaky, které jsou pro bankrot typické. Největšími problémy bývají s běžnou likviditou, s rentabilitou celkového vloženého kapitálu a s výši čistého pracovního kapitálu. [28]

Mezi nejznámější bankrotní modely patří: Tafflerův model, model IN a Altmanův model, které se autor rozhodl použít pro tuhle práci. Altmanův model je v České republice velmi oblíben díky své jednoduchosti výpočtu. „*Vychází z propočtu globálních indexů, respektive indexů celkového hodnocení.*“ [6, s. 73] Základem modelu je odlišit bankrotující společnosti. Model má několik rovnic výpočtu, autor použije rovnici pro společnosti, které nejsou veřejně obchodovatelné na burze viz. vzorec. [6]

$$Z - skóre = 0,717 X_1 + 0,847 X_2 + 3,107 X_3 + 0,42 X_4 + 0,998 X_5 \quad (2.20)$$

Kde X_1 = pracovní kapitál / aktiva; X_2 = nerozdělené zisky / aktiva; X_3 = EBIT / aktiva; X_4 = tržní hodnota vlastního kapitálu / cizí zdroje; X_5 = tržby / aktiva. [20, s. 132]

Podle vypočtené hodnoty Z-skóre můžeme podniky zařadit do tří skupin. Je-li hodnota Z-skóre < 1,2 vyskytuje se společnost ve velkém riziku bankrotu. V šedé zóně, kde spadají hodnoty 1,2 – 2,9 není jisté co se s podnikem bude dít. Hodnoty Z-skóre > 2,9 jsou pro společnost tou nejlepší variantou, neboť se jedná o pásmo prosperity a společnost má dobré předpoklady k tomu se na trhu udržet a rozšiřovat. [6]

Dalším použitým modelem bude **model IN**. Cílem modelu je vyhodnotit zdraví českých firem v českém prostředí. Stejně jako předešlý model je vyjádřen rovnicí, která obsahuje poměrové ukazatele zadluženosti, rentability, likvidity a aktivity, ale má lepší vypovídající schopnost než Altmanův model. Každý ukazatel má přidělenou váhu, která je průměrem hodnot v odvětví. Model IN má více typů, první byl zobrazen model IN 95, který sleduje společnost především z věřitelského hlediska. Druhým typem je index IN 99, který hodnotí především finanční situaci společnosti pro vlastníky. Aby se index sjednotil a nahlížel na společnost z jednoho pohledu, tak vznikl model IN 01, který byl následně aktualizován na model IN 05, který je použit v této práci.

$$IN\ 05 = 0,13 * \frac{\text{aktiva}}{\text{cizíci zdrojé}} + 0,04 * \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}} + 3,97 * \frac{EBIT}{\text{aktiva}} + 0,21 * \frac{\text{výnosy}}{\text{aktiva}} + 0,09 * \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závázky}} \quad (2.21)$$

Podle vypočtené hodnoty indexu IN 05 můžeme podnik zařadit do tří skupin. Je-li hodnota indexu IN 05 > 1,6 podnik vytváří hodnotu, má velikou šanci uspět na trhu. Pokud je hodnota indexu IN 05 < 0,9 podnik směřuje k bankrotu. V šedé zóně, kde spadají hodnoty indexu IN 05 do intervalu < 0,9 – 1,6 > není jisté co se bude s podnikem dít.

Bonitní modely jsou založeny na diagnostice finančního zdraví společnosti. Dokážeme určit, zda se jedná o dobrou či špatnou společnost, jelikož model umožňuje srovnání s jinými společnostmi v rámci odvětví.

Nejznámějším bonitním modelem je Kralickův Quicktest, který je založen na soustavě čtyř ukazatelů, kdy první dva hodnotí finanční stabilitu a další dva hodnotí výnosovou situaci firmy. Výpočet je proveden pomocí následujících vzorců: [6]

$$R1 = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva celkem}}$$

$$R2 = \frac{\text{cizí zdrojé – peníze – účty u bank}}{\text{provozní cash flow}}$$

$$R3 = \frac{\text{zisk před zdaněním a úroky}}{\text{aktiva celkem}}$$

$$R4 = \frac{\text{provozní cash flow}}{\text{tržby}} \quad (2.22)$$

Tab. 2.1 Bodování výsledků Kralickova Quicktestu

	0 bodů	1 bod	2 body	3 body	4 body
R1	< 0	0-0,1	0,1-0,2	0,2-0,3	> 0,3
R2	< 3	3-5	5-12	12-30	> 30
R3	< 0	0-0,08	0,08-0,12	0,12-0,15	> 0,15
R4	< 0	0-0,05	0,05-0,08	0,08-0,1	> 0,1

Zdroj: Růžicková (2010, str. 81)

Vyhodnocení Kralickova Quicktestu se provádí ve třech krocích. Jako první se hodnotí finanční stabilita, následuje vyhodnocení výnosové situace a jako poslední krok se provede zhodnocení celkové situace společnosti.

$$\begin{aligned}\text{Finanční stabilita} &= \frac{R1 + R2}{2} \\ \text{Výnosová situace} &= \frac{R3 + R4}{2} \\ \text{Celková situace} &= \frac{\text{finanční stabilita} + \text{Výnosová situace}}{2} \quad (2.23)\end{aligned}$$

Podle vypočtené hodnoty můžeme společnost zařadit do tří skupin. Pokud jsou hodnoty vyšší než 3, znamená to, že se jedná o společnost prezentující bonitu, hodnoty mezi 1-3 představují pásmo šedé zóny. Posledním pásmem jsou hodnoty nižší než 1, které mohou signalizovat přicházející finanční potíže v hospodaření společnosti.

Největší problém obou modelů je to, že oba pracují s výzkumem ekonomických podmínek, které nejsou shodné s českými. Při výpočtu je třeba opatrnosti v interpretaci výsledků. Důležité je, ale nezapomínat na to, že i pro tyto modely existují soustavy, které byly vytvořeny pro české podmínky. [6]

2.5 Analýza silných a slabých stránek

Analýza silných a slabých stránek podniku je součástí strategické analýzy. Jejím úkolem je zjistit, analyzovat a vyhodnotit veškeré důležité faktory, u kterých se dá předpokládat, že budou mít vliv na konečnou volbu cílů a strategií podniku. [17]

Strategická analýza zahrnuje analýzu mikroprostředí, makroprostředí a interní analýzu firmy. K rozboru makroprostředí můžeme použít například PEST analýzu, k analýze mikroprostředí se používá Porterův model pěti konkurenčních sil. K vnitřní analýze slabých a silných stránek můžeme využít benchmarking. SWOT analýza představuje metodu, která v sobě zahrnuje jak silné, tak i slabé stránky podniku. [18]

2.5.1 PEST analýza

PEST analýza je důležitá pro analýzu makroprostředí, ve kterém podnik působí. Zabývá se taky identifikací změn a trendů, které se dějí kolem podniku a mohly by mít

na něj mít výrazný vliv. PEST analýza má 4 faktory, kterými by se společnost měla zabývat:

- politicko-právní faktory;
- ekonomické faktory;
- sociálně-kulturní faktory;
- technologické faktory.

Každou klíčovou oblast je dobré zkoumat a poskytovat kontrolní seznam problémů, které by měla společnost dobře zvážit, protože mohou ovlivňovat podnikání a rozvoj společnosti. [20]

Politicko-právní faktory

Politicko-právní faktory vytváří zejména vláda svými právními a regulačními záležitostmi. Musíme si uvědomit, že vláda nám může pomoci, ale zároveň nás reguluje svými příkazy. [19]

Politicko-právní faktory jsou dány například:

- legislativou regulující podnikání;
- politickou situací v zemi;
- předpisy pro mezinárodní obchod;
- daňovou politikou;
- sociální politikou;
- bezpečností práce a ochranou životního prostředí apod. [20] [21]

Ekonomické faktory

Stav současné ekonomiky má výrazný dopad na podnikání. Mezi ekonomické faktory se řadí:

- ekonomický růst – primárním ukazatelem je HDP, který měří ekonomický výstup země;
- cenová hladina (inlace) má rozhodující vliv na důvěru spotřebitelů;
- nesmíme zapomínat brát v úvahu úrokové sazby;
- zaměstnanost představuje primární ukazatele zdraví na trhu práce, kolik procent pracovní síly je dostupné neboli kolik lidí je nezaměstnaných;
- vládní politika a daně slouží k porovnání, jak si vede konkurenční země;
- globální ekonomické vlivy.

Sociálně-kulturní faktory

Nejdůležitější roli v sociálních faktorech hrají tyto faktory:

- změny životního stylu (telekomunikace a homeoffice, předčasný odchod do důchodu, chytré telefony a sociální média);
- povědomí o životním prostředí (recyklace, čisté prostředí, mezinárodní dohody o životním prostředí, klimatické změny);
- pracovní mobilita;
- výše vzdělání apod. [19] [20]

Technologické faktory

Je velmi důležité sledovat současné dění v technologii, která letí stále dopředu. Aby naše společnost byla úspěšná, tak musí být vždy o krok vpřed oproti konkurenci a k tomu nám právě napomáhá sledování technologických faktorů:

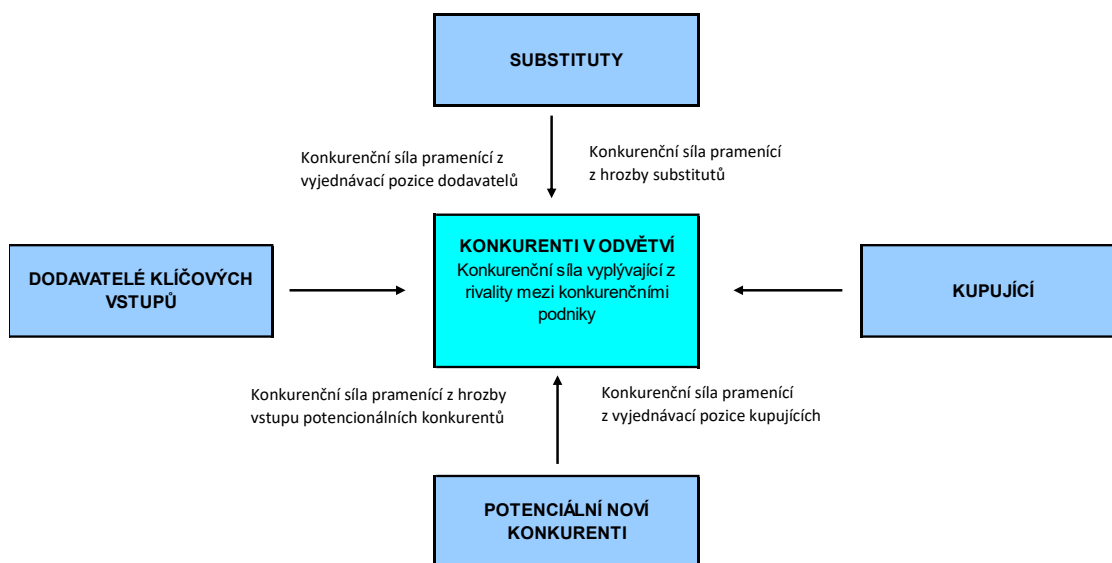
- rychlý vývoj pomocí softwarových nástrojů;
- přístupy k mezinárodním trhům;
- schopnost předvídat potřeby zákazníků pomocí online nástrojů;
- trendy v inovačních činnostech;
- potenciál pro zlepšení a úspory nákladů apod. [19] [20]

Hlavním cíle analýzy makroprostředí je vybrat pro podnik takové faktory, které jsou pro něho důležité. Ten, kdo analýzu makroprostředí provádí musí věnovat maximální snahu do identifikace budoucího vývoje a jeho možný dopad na podnik. [22]

2.5.2 Porterův model pěti sil

Porterův model pěti konkurenčních sil společnosti používají k analýze mikroprostředí. Jedná o model, který zkoumá konkurenční prostředí. Úspěšnost firmy se odvíjí od toho, jak je daná společnost schopna čelit svým konkurentům a vytvářet si předpoklady pro vlastní výkonnost. [23]

Model se zaměřuje na analýzu pěti sil, kterými jsou rivalita mezi konkurenčními podniky, konkurenční síla plynoucí z hrozby konkurenčních podniků, konkurenční síla plynoucí ze vstupu nových konkurentů, dodavatelé klíčových vstupů a vyjednávací síla plynoucí z pozice kupujících. [17]

Obr. 2.8 Model pěti sil

Zdroj: zpracováno dle [17]

V reálném ekonomickém prostředí **stávající konkurence** zápasí o konkurenční výhodu, která může být nákladová nebo diferenciační. Podnik bude mít jednu z uvedených výhod tehdy pokud bude schopen dodávat výrobek nebo službu v podobné kvalitě jako jeho konkurent, ale s nižšími náklady anebo kvalita jeho výrobků a služeb bude výrazně lepší než kvalita u konkurence. Kvalitu chápeme jako přidanou hodnotu daného výrobku nebo služby např. rychlejší dodávka. [24]

Potenciální konkurenti představují nově vstupující podniky na daný trh, kteří se snaží získat určitý podíl na trhu a často i značné zdroje. Způsobuje to snížení cen nebo růst nákladů a dochází, tak ke snižování ziskovosti. [24]

Substituty využívají stávající konkurenti, kteří vzájemně soupeří na úrovni cen, doprovodných služebnách, lepších reklamách a v dnešní době především na inovacích, tímto může zájem zákazníků o daný produkt určité společnosti rychle vymizet, protože budou mít na trhu snadno dostupné náhradní produkty a nebude tak problém změnit kdykoliv dodavatele. [24]

Pokud je vyjednávací síla **odběratelů** příliš velká, tak představují pro podnik hrozbu z hlediska snižování ceny nebo požadování lepší kvality a díky tomu se zvyšují výrobní náklady. Naopak pokud se jedná o slabšího odběratele, můžeme si dovolit snížit cenu a mít tak daleko vyšší zisky. Za silného odběratele považujeme takového,

kteřý je pro podnik významný, může kdykoliv přejít ke konkurentům, je dostatečně informovaný a na trhu existuje mnoho substitutů, které dokáží nahradit výrobek atd.

Posledním článkem Porterova modelu pěti sil jsou **dodavatelé**, kteří svojí silou můžou představovat hrozbu pomocí zvyšování cen, které podnik buď zaplatí anebo bude muset snížit kvalitu svých výrobků a služeb. Obě varianty vedou ke snížení zisku. Naopak dodavatelé s nízkou silou své ceny snižují nebo poskytují vyšší kvalitu. Síla dodavatelů se odvíjí podle toho, jak je na trhu významný nebo velký. [24]

2.5.3 SWOT analýza

SWOT analýza je velmi jednoduchým a oblíbeným nástrojem pro sestavování strategické analýzy. Dává nám informace o silných stránkách (Strength) a slabých stránkách společnosti (Weakness), ale také informuje o možných příležitostech (Opportunities) a hrozbách (Threats).

Společnost by se měla snažit omezovat slabé stránky, a naopak podporovat své silné stránky, umět využívat příležitosti a snažit se předcházet případným hrozbám. Pouze při splnění těchto zásad může společnost dosáhnout určité konkurenční výhody na trhu. Aby mohla využívat informací, které získá ze SWOT analýzy, tak musí mít kvalitní informace z firmy a jejího okolí.

Vnitřní situaci podniku popisují silné a slabé stránky, které vyhodnocují hlavně zdroje firmy a jejich použití, plnění cílů firmy. Příležitosti a hrozby plynou z venkovního prostředí, které obklopuje danou společnost. [25]

Silnými stránkami jsou její zdroje a schopnosti, které můžeme použít jako základ pro rozvoj konkurenční výhody. Může se jednat například o dobrou pověst mezi zákazníky, patenty, silnou značku, výhody plynoucí z know-how, přístup k vysoce kvalitním přírodním zdrojům, vysoká úroveň managementu apod.

Slabé stránky můžeme vnímat jako slabost dané společnosti. Za slabé stránky můžeme považovat špatnou pověst mezi zákazníky, špatné položení firmy, špatnou volbu distribučních kanálů.

Příležitosti představují určité mezery podniku, které musí nejprve odhalit, aby je byl schopný využít pro svoji potřebu růstu nebo zvýšení zisku. Mezi příklady příležitostí

patří příchod nových technologií, nenaplněná potřeba zákazníka, odstranění překážek v mezinárodním obchodě apod.

Změny vnějšího prostředí mohou také představovat **hrozby** pro firmu. Jde o překážky, které brání podniku vykonávat jeho činnost a při neřešení můžou vést až k neúspěchu. Hrozbou jsou nové předpisy, zvýšené obchodní překážky, obchodní bariéry, nižší výrobní náklady konkurence apod. [19]

SWOT ANALÝZA	
Silné stránky (+)	Slabé stránky (-)
interní analýza	interní analýza
Příležitosti (+)	Hrozby (-)
externí analýza	externí analýza

Obr. 2.9 Grafické vyjádření SWOT analýzy

Zdroj: dle [19]

2.5.4 Shrnutí teoretické části

V teoretické části autor popisuje pojmy podnikové diagnostiky, zdroje finanční analýzy a uživatele finanční analýzy. Následně jsou popsány metody finanční analýzy, kde byly vysvětleny rozdíly mezi horizontální, vertikální a poměrovou analýzou. Poměrová analýza obsahuje ukazatele likvidity, ukazatele rentability, ukazatele aktivity a ukazatele zadluženosti. Následovaly bonitní modely, a to Altmanův model, ale jelikož nemá tak velkou vypovídající schopnost byl podpořen modelem IN 05, který se soustředí na analýzu zdraví společnosti v českých podmínkách. V dalších kapitolách bude provedena analýza společnosti za pomoci PEST analýzy, která zkoumá makroprostředí, následovat bude Porterova analýza pěti konkurenčních sil. Na základě vypočítaných výsledků budou společnosti vytvořeny návrhy a doporučení na zlepšení.

3 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI

V následující kapitole bude stručně charakterizována diagnostikovaná společnost. Budou popsány hlavní milníky vývoje a poskytované služby.

3.1 Představení a historie STK XY s. r. o.

Stanice technické kontroly (STK) provádí kontrolu technického stavu vozidla, který je v ČR vyžadován a podléhá mu každé silniční vozidlo evidované v České republice, které je opatřené registrační značkou. Společnost, která je předmětem diagnostiky byla založena koncem roku 2010. Právní forma je společnost s ručením omezeným a její základní kapitál je 200 tis. Kč.

Obr. 3. 1 Logo společnosti STK XY, s. r. o.

zdroj: [30]

Firma byla založena v roce 2010 zápisem do obchodního rejstříku, ačkoliv její činnost jako STK začala až v roce 2013. Její působení začalo jednou linkou technické kontroly a jednou linkou emisní kontroly. Postupně rozšiřovali svou podnikatelskou činnost o další služby motoristům. Jednalo se o další linku a doplňkové služby.

Stanice technické kontroly začínala svou činnost se 6 zaměstnanci, díky postupnému rozšiřování linek a doplňkových služeb nabírali nové a nové zaměstnance. Dnes zaměstnávají 25 zaměstnanců a několik smluvních partnerů.

3.2 Poskytované služby

Základní nabídka představuje standartní služby poskytované stanicí technické kontroly:

- technické prohlídky všech motocyklů, osobních i užitkových vozidel do celkové hmotnosti 3,5 tuny a přípojná vozidla O1 a O2;
- měření emisí všech značek zážehových i vznětových motorů včetně pohonu na LPG;
- evidenční kontroly silničních vozidel;

- technickou prohlídku na žádost zákazníka;
- technickou kontrolu před schválením technické způsobilosti (u dovoзовých automobilů)
- komplexní pojištění vozidla.

Dále STK nabízí služby, které rozšiřují běžnou nabídku služeb motoristům. STK + emise poskytují na základě objednání. Pro větší pohodlí svým zákazníkům nabízejí možnost objednání online. Odtahová služba STK XY s. r. o. nabízí odtahovou službu NOSTOP pro nepojízdné vozy v rámci celé Evropy, vždy se snaží Váš problém vyřešit co možná nejrychleji. Dopraví Vás na vámi určené místo a v případě potřeby navrhnou další postup řešení.

Dále společnost STK XY s. r. o. poskytuje kamionovou dopravu. Hlavními destinacemi jsou země EU. Snaží se svým klientům nabídnout vždy ten nejvyšší standart v přepravě zboží.

Součástí kvalitních služeb společnosti je půjčovna osobních automobilů. Nabízejí velký výběr z kvalitních a prověřených vozů. Při dlouhodobém pronájmu poskytují nižší ceny půjčovného. Kromě půjčování vozidel nabízejí přepravu osob, v případě zájmu Vás dopraví na místo určení, ať už se jedná o letiště nebo například vzdálená nádraží. Další nabízenou službou je zapůjčení náhradního vozidla.

Pojištění vozidel můžete uzavřít přímo v sídle firmy. Nabízí pojištění odpovědnosti z provozu silničního vozidla u pojišťoven Generali, Kooperativa a ČPP. Toto zákonné pojištění je nutné doložit při přihlašování vozidla do Registru silničních vozidel vedeného u Dopravních úřadů.

Další novinkou je bezkontaktní myčka přímo v areálu. Technologie využívá aktivní šampón, který se aplikuje z vysokotlaké pistole při tlaku 110 barů.

- TURBO KARTÁČ – využívá se na silně znečištěné automobily
- TURBO PĚNA – automobil je kompletně zalit aktivní pěnou, která Vám vyčistí i všechna nepřístupná místa
- VOSKOVÁNÍ – automobil je chráněn mikro filmem (obdoba tekutých stěračů)
- OPLACH – automobil opláchnete vysokotlakou oplachovací pistolí

- OPLACH OSMOTICKOU VODOU – voda je zbavená všech minerálů a solí, proto na Vašem automobilu nebudou žádné stopy ani čmouhy.

4 PROVEDENÍ DIAGNOSTIKY PRO SPOLEČNOST

Kapitola bude rozdělena na dvě části, a to na finanční analýzu společnosti a strategickou analýzu společnosti. K výpočtům analýzy byly použity údaje získané z účetních výkazů společnosti v letech 2014 – 2018, které jsou součástí příloh diplomové práce.

4.1 Posouzení finančního zdraví a bonity podniku

Finanční analýza společnosti STK.XY, s. r. o. bude vypočítána pomocí horizontální a vertikální analýzy, pomocí ukazatelů rentability, likvidity a ukazatele čistého pracovního kapitálu, ukazatele aktivity, zadluženosti a výpočtu Altmanova bankrotního modelu. K výpočtům sloužily údaje z rozvahy a výkazu zisku a ztráty, které jsou v přílohách č. 1-4.

4.1.1 Horizontální analýza absolutních ukazatelů

Horizontální analýza se zabývá vývojem finančních ukazatelů v čase a můžeme ji počítat dvěma způsoby. První možností je vyjádření absolutní a druhou možností je relativní změna, která je vyjádřena v procentech. Horizontální a vertikální analýzy jsou podrobněji rozpracovány v přílohách č. 5-7.

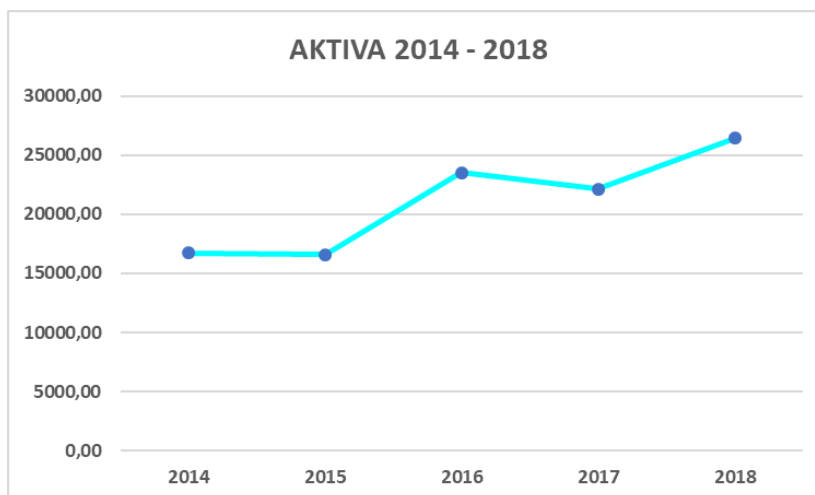
Horizontální analýza rozvahy

V horizontální analýze se zkoumá změna položek rozvahy v letech 2014 až 2018.

Rozbor aktiv

Vývoj celkových aktiv v jednotlivých letech jsou znázorněny v grafu č. 4.1, kde je patrné kolísání aktiv. Výrazně rostoucí aktiva byla v roce 2016, kdy se oproti roku 2015 zvýšila o 6 976 000 Kč. Na zvýšení se nejvíce podílel dlouhodobý majetek, který se zvýšil o 3 349 000 Kč, což je o 21,47 % více než v předešlém roce. Za sledované období se v průměru dlouhodobý majetek zvyšoval o 9,88 %.

Oběžná aktiva byla také kolísavá jako celková aktiva. V roce 2015 klesla o 288 000 Kč, následující rok došlo k výraznému navýšení o 397,17 % a v roce 2017 opět poklesla o 2 507 000 Kč, v posledním roce se oběžná aktiva zvýšila tentokrát o 2 274 000 Kč.

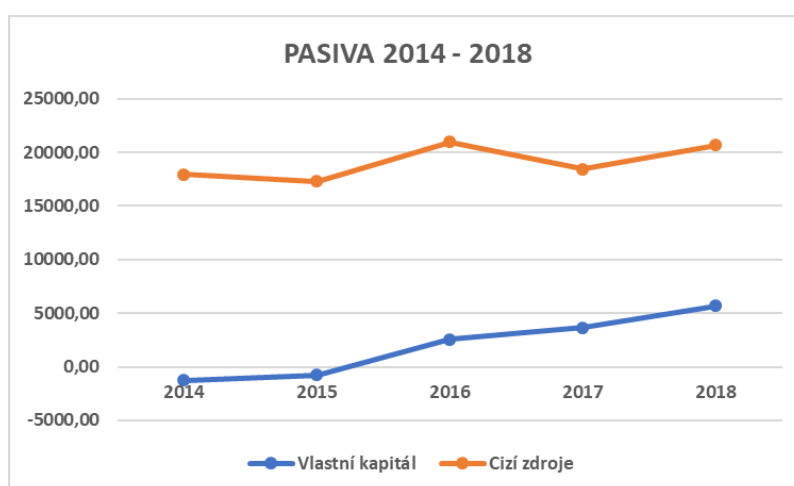

Graf 4.1 Vývoj aktiv společnosti STKXY, s. r. o. v letech 2014–2018.

Zdroj: vlastní zpracování

Rozbor pasiv

Celková pasiva ve sledovaném období 2014 až 2018 mají kolísavý charakter jako aktiva, díky zachování bilančního pravidla. Z grafu 4.2 jde vidět, že vlastní kapitál měl nejdříve klesající charakter, od roku 2017 v průměru meziročně roste o 49,31 %. Při pohledu na graf zjistíme, že i cizí zdroje mají kolísavou tendenci. V roce 2015 poklesly o 630 000 Kč, tedy o 3,57 % oproti minulému období. Následně vzrostly o 3 365 000 Kč, což představuje 21,16 %. Následuje pokles o 2 571 000 Kč a v posledním období cizí zdroje rostly o 2 211 000 Kč oproti předešlému období.

Graf: 4.2 Vývoj pasiv společnosti STKXY, s. r. o. v letech 2014–2018.

Zdroj: vlastní zpracování

Horizontální analýza výkazu zisku a ztrát

V horizontální analýze se zkoumá změna položek výkazy zisku a ztráty v letech 2014 až 2018.

Tab. 4.1 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty v letech 2014-2018

ABSOLUTNÍ ZMĚNA VZZ 2014-2018				
(v tis. Kč)	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Provozní výsledek hospodaření (+/-)	232,00	3242,00	-2460,00	1388,00
Finanční výsledek hospodaření	26,00	-4,00	61,00	-74,00
Výsledek hospodaření před zdaněním	258,00	3238,00	-2399,00	1314,00
Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	258,00	2828,00	-2240,00	985,00
RELATIVNÍ ZMĚNA VZZ 2014-2018				
(v tis. Kč)	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Provozní výsledek hospodaření (+/-)	0,556	4,995	-0,632	0,970
Finanční výsledek hospodaření	-0,137	0,024	-0,363	0,692
Výsledek hospodaření před zdaněním	1,137	6,676	-0,644	0,992
Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	1,137	5,831	-0,676	0,918

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 4.1 můžeme vidět, že ve sledovaném období měl výsledek hospodaření proměnlivý charakter. Provozní výsledek hospodaření v prvních třech letech rostl. V roce 2017 došlo k jeho výraznému poklesu o 2 460 000 Kč, což bylo způsobeno zvýšením nákladů na provoz a zvýšením osobních nákladů oproti předešlým rokům. Následující rok dochází opět ke zvýšení, i přesto, že náklady na provoz a osobní náklady stále rostly, ale začaly výrazně růst i tržby, které se zvýšily téměř o 57 %.

Finanční výsledek hospodaření má také kolísavý charakter. Největší výkyv se vyskytl v posledním sledovaném období, kdy klesl o 74 000 Kč oproti předešlému roku. Výrazný pokles byl způsoben, jelikož nákladové úroky převyšovaly výnosy.

Výsledek hospodaření nabýval největších hodnoty v roce 2016 a to 3 314 000 Kč, jež se zvýšil oproti roku 2015 o 583 %. Nárůst byl způsoben vysokou hodnotou provozního výsledku, kdy došlo také ke zvýšení provozních výnosů. V roce 2014 je nejnižší hodnota výsledku hospodaření, která činila pouze 227 000 Kč, což se dá přisoudit k zavádění společnosti na trh.

4.1.2 Vertikální analýza absolutních ukazatelů

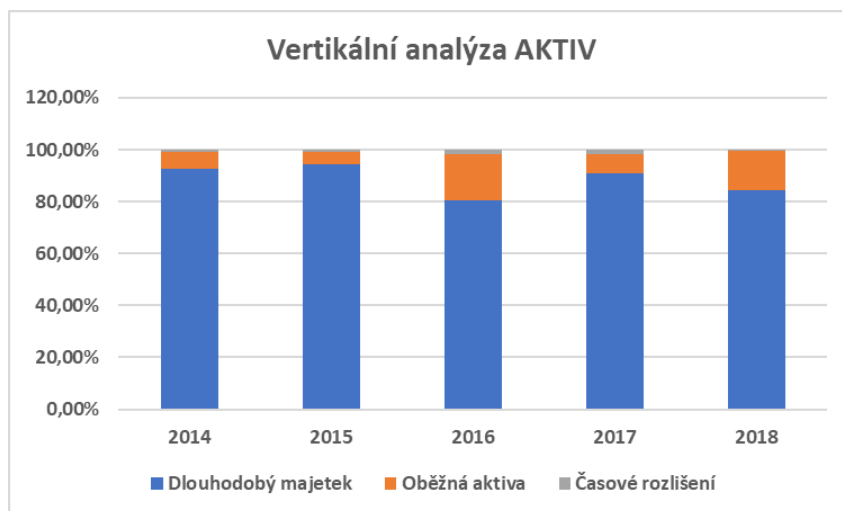
Vertikální analýza neboli analýza struktury vyjadřuje jednotlivé položky účetních výkazů jako procentuální podíl k jedné zvolené základně rovné 100 %, kde sledujeme, jak se jednotlivé položky podílí na její hodnotě.

Vertikální analýza rozvahy

Pro rozvahu byla jako základna zvolena výše celkových aktiv a pasiv.

Rozbor aktiv

V grafu č. 4.3 jsou zobrazeny procentuální hodnoty ukazatelů aktiv za období 2014 až 2018. Celková aktiva jako základna mají hodnotu 100 %. Dlouhodobý majetek ve sledovaných letech tvoří největší část celkových aktiv v průměru 88 %, největší podíl na tak vysoké hodnotě mají stavby a pozemky. Oběžná aktiva mají podíl na celkových aktivech v rozmezí 5-15 %. V roce 2016 měly nejvyšší podíl ze všech sledovaných období, což bylo 17,78 %, autor si troufá říci, že za to může poměrně velký nárůst finančního majetku.

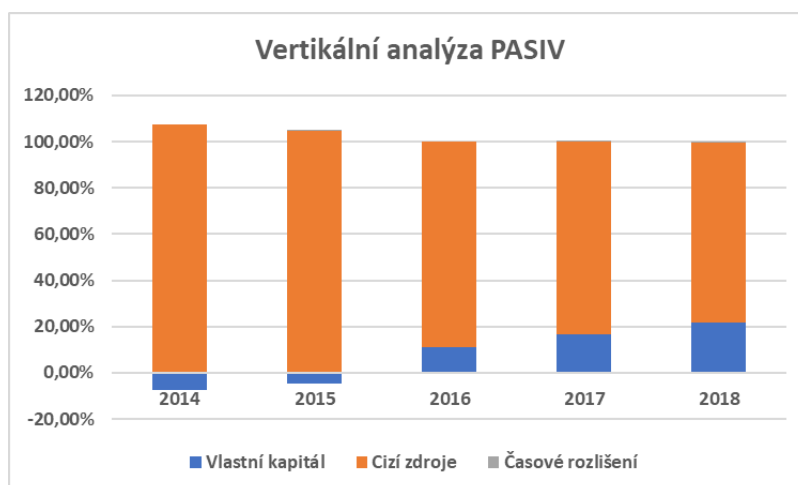

Graf 4.3 Vertikální analýza aktiv společnosti STKXY, s. r. o. 2014-2018.

Zdroj: vlastní zpracování

Rozbor pasiv

V grafu č. 4.4 jsou zobrazeny procentuální hodnoty ukazatelů pasiv za období 2014 až 2018. Celková pasiva jako základna mají hodnotu 100 %. Největší podíl z celkových pasiv představují cizí zdroje. Vlastní kapitál začíná postupně svůj podíl od roku 2016 zvyšovat.

Graf č. 4.4 Vertikální analýza pasiv společnosti STKXY, s. r. o. v letech 2014-2018.

Zdroj: vlastní zpracování

Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát

Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát pracuje s procentním podílem jedné položky účetního výkazu. Základna položená jako 100 % je důležitá pro výpočet vertikální analýzy. Autor použil pro základ celkové výnosy a náklady. Vertikální analýza byla provedena za období 2014-2018.

Tab. 4.2 Vertikální analýza VZZ

VÝNOSY	2014	2015	2016	2017	2018
Celkové výnosy (tis. Kč)	5907	8883	14286	15965	24405
Celkové výnosy (%)	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Tržby za prodej výrobků a služeb	96,3%	98,9%	96,6%	97,4%	99,7%
Tržby za prodej zboží	0,0%	0,4%	0,1%	0,0%	0,0%
Ostatní provozní výnosy	3,7%	0,8%	3,3%	2,6%	0,3%
NÁKLADY	2014	2015	2016	2017	2018
Celkové náklady (tis. Kč)	5586	8376	10973	14892	22347
Celkové náklady (%)	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Výkonová spotřeba	21,0%	30,1%	28,1%	36,7%	42,4%
Osobní náklady	59,0%	55,9%	50,6%	43,2%	35,4%
Ostatní provozní náklady	20,0%	13,9%	21,3%	20,1%	22,2%

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 4.2 zobrazuje vertikální analýzu výkazu zisku a ztráty, kde můžeme vidět, že ve sledovaném období mají celkové výnosy i náklady rostoucí tendenci a zároveň

celkové výnosy převyšují celkové náklady. Nejvýznamnější položkou výnosů v daném období jsou tržby za prodej zboží a služeb, které v průměru dosahují 98 %.

Za první čtyři roky v daném období nejvýznamnější náklad představují osobní náklady, které meziročně začínají pomalu klesat. V roce 2018 dochází ke zlomu, kdy prvenství nejvýznamnější položky nákladů přebírá výkonová spotřeba, které dosahuje 42,4 %, což souvisí například s velkými náklady na spotřebu materiálu a energie.

4.1.3 Analýza poměrových ukazatelů

Pomocí analýzy poměrových ukazatelů získáme rychlý přehled o finanční situaci podniku, proto se řadí mezi nejpoužívanější metody. V analýze se dávají do poměru položky rozvahy a výkazu zisku a ztráty. V této podkapitole jsou zpracovány ukazatele rentability, likvidity, aktivity a zadluženosti, jejich podrobnější výpočty jsou uvedeny v příloze č. 11.

Ukazatele rentability

Rentabilita vyjadřuje ziskovost vloženého kapitálu společnosti. Tabulka 4.3 ukazuje ukazatele rentability společnosti STK XY, s. r. o. a graf sleduje jejich vývoj ve sledovaném období 2014–2018.

Tab. 4.3 Ukazatele rentability společnosti STK XY, s. r. o. v letech 2014-2018 v %

RENTABILITA					
Ukazatel	2014	2015	2016	2017	2018
ROA (%)	0,02	0,04	0,17	0,06	0,11
ROE (%)	-0,18	-0,64	1,30	0,30	0,36
ROS (%)	0,04	0,05	0,23	0,07	0,08
ROCE (%)	0,10	0,16	0,45	0,17	0,26

Zdroj: Vlastní zpracování

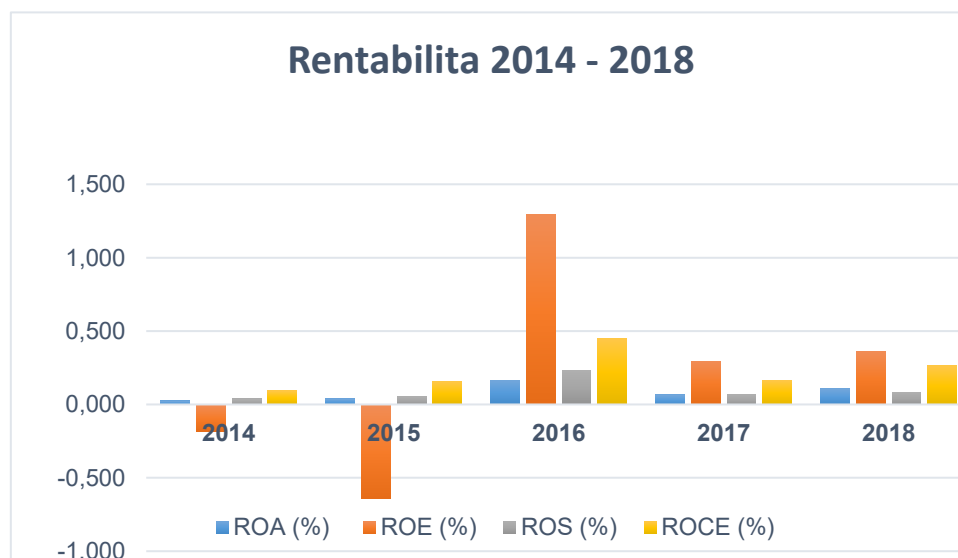
Obecně platí, že ukazatele rentability mají mít v průběhu sledovaných let rostoucí tendenci, což ale podle grafu č. 4.5 u společnosti STK XY, s. r. o. neplatí.

Ukazatel ROA (rentabilita celkových aktiv) vyjadřuje výnosnost aktiv investovaných do podnikání. Z grafu č. 4.5 jde vidět, že ve sledovaném období rentabilita celkových aktiv postupně roste. Rok 2016 je specifický, neboť hodnota je nadprůměrná oproti zbylým rokům, což je vyvoláno vysokým výsledkem hospodaření. Z dlouhodobého hlediska lze říci, že společnost STK XY, s. r. o. dokáže zhodnotit investovaný kapitál.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) ukazuje kolik korun čistého zisku připadá na 1 vloženou korunu. Tento ukazatel spočítáme pomocí vzorce (2.7). Dle grafu č. 4.5 nejvyšší hodnota vlastního kapitálu byla opět v roce 2016, kdy 1 vložená koruna přinesla 1,30 Kč zisku. V následujících letech došlo k poklesu ROE, ale i přesto vykazuje větší zisk než v letech 2014 a 2015.

Rentabilita tržeb (ROS) se vypočítá jako poměr čistého zisku k tržbám (vzorec 2.8), udává, kolik korun zisku je společnost schopna vyprodukovat na 1 Kč tržeb. Nejnižší vypočtená hodnota byla v roce 2014, kdy činila 4 %, což znamená, že na jednu korunu tržeb je podnik schopen vyrobit 0,04 Kč zisku. Stejně jako v předešlých ukazatelích, tak i ROS v roce 2016 dosahoval nejvyšší hodnoty a 23 %.

Rentabilita dlouhodobých zdrojů (ROCE) ukazuje, jak podnik dokáže zhodnotit dlouhodobý kapitál bez ohledu na jeho původ. ROCE dosahuje nejnižší hodnoty v roce 2014 a to pouhých 10 %. Ukazatel je ovlivněn zadlužeností společnosti, která ve sledovaném období používá převážně cizí zdroje.

Graf 4.5 Vývoj ukazatelů rentability v letech 2014-2018 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování

Ukazatele Likvidity

Likvidita ukazuje, zda je daná společnost schopna dostát svým závazkům. Jednotlivé ukazatele společnosti STK XY, s. r. o. jsou uvedeny v tabulce č. 4.4 a jejich vývoj je zobrazen v grafu č. 4.6.

Tab. 4.4 Ukazatele likvidity společnosti STK XY, s. r. o. v letech 2014-2018

LIKVIDITA					
Ukazatel	2014	2015	2016	2017	2018
Běžná likvidita	0,09	0,07	0,28	0,12	0,25
Pohotová likvidita	0,09	0,07	0,28	0,12	0,25
Okamžitá likvidita	0,09	0,06	0,21	0,02	0,05

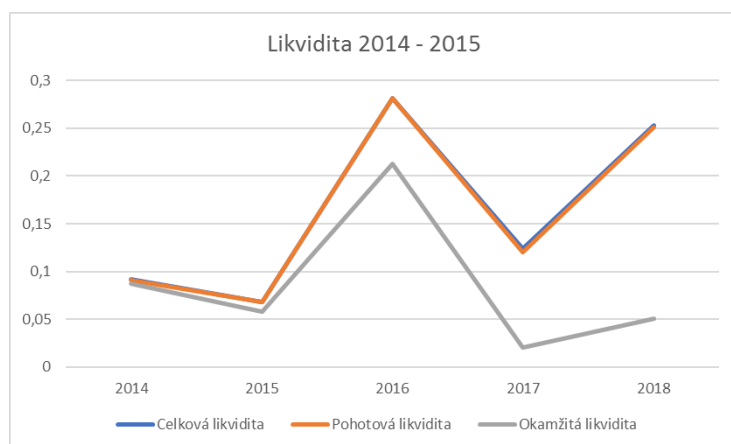
Zdroj: Vlastní zpracování

Oběžná likvidita dává do poměru aktiva s krátkodobými závazky, výsledek určuje kolikrát jsme schopni uspokojit své věřitele, pokud proměníme všechny oběžná aktiva na peněžní prostředky. Doporučená hodnota se pohybuje v intervalu od 1,8 až do 2,5. Ve sledovaném období se společnost pohybovala výrazně pod průměrem doporučení. Tato situace znamená, že není schopna splácet své krátkodobé závazky.

Pohotovou likviditu dostaneme po odečtení zásob, které se berou jako nejhůře přeměnitelná část na peněžní prostředky, její doporučená hodnota se pohybuje v intervalu od 1 a do 1,5. Společnost STKXY, s. r. o. ani v pohotové likviditě nedosahuje doporučené hodnoty.

Okamžitá likvidita pracuje s nejlikvidnějšími položkami z rozvahy. Doporučená hodnota se pohybuje od 0,2 – 0,5. Pouze v roce 2016 dosahuje společnost alespoň minimální doporučené hodnoty pro okamžitou likviditu, v ostatních letech má problém splácet své krátkodobé závazky.

Vybraná společnost není schopna zajistit ani jednu z likvidit, proto by se měla zaměřit na tento ukazatel.

Graf 4.6 Vývoj ukazatelů likvidity ve společnosti STK XY, s. r. o. v letech 2014-2018

Zdroj: vlastní zpracování

Ukazatele aktivity

Ukazatelé aktivity vyjadřují, jak společnosti hospodaří se svými aktivy. Tabulka 4.5 zachycuje hodnotu aktivity společnosti a graf 4.7 zachycuje jejich vývoj ve sledovaném období 2014-2018.

Tab. 4.5 Vývoj ukazatelů aktivity společnosti STK XY, s. r. o. v letech 2014-2015

AKTIVITA					
Ukazatel	2014	2015	2016	2017	2018
Obrat celkových aktiv	5,14	10,46	3,38	9,41	6,15
DO obratu aktiv	70,08	34,41	106,56	38,27	58,52
DO zásob	0,86	0,00	0,00	1,14	0,53
DO pohledávek	2,84	5,19	26,19	30,75	46,37
DO závazků	1106,63	701,97	534,11	420,71	306,09

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 4.5 ukazuje vývoj ukazatelů aktivity společnosti STK XY, s. r. o. v letech 2014-2018. Obrat se vyjadřuje v počtech obrátů za rok a doba obratu (DO) je uveden ve dnech.

Obrátka celkových aktiv sděluje, jak moc společnost využívá celkový majetek. Spodní hranicí pro obrat je 1, čím vyšší hodnota, tím. Společnost STK XY, s. r. o. vykazuje ve všech letech výrazné nadhodnoty, což znamená, že využívá svůj majetek efektivně.

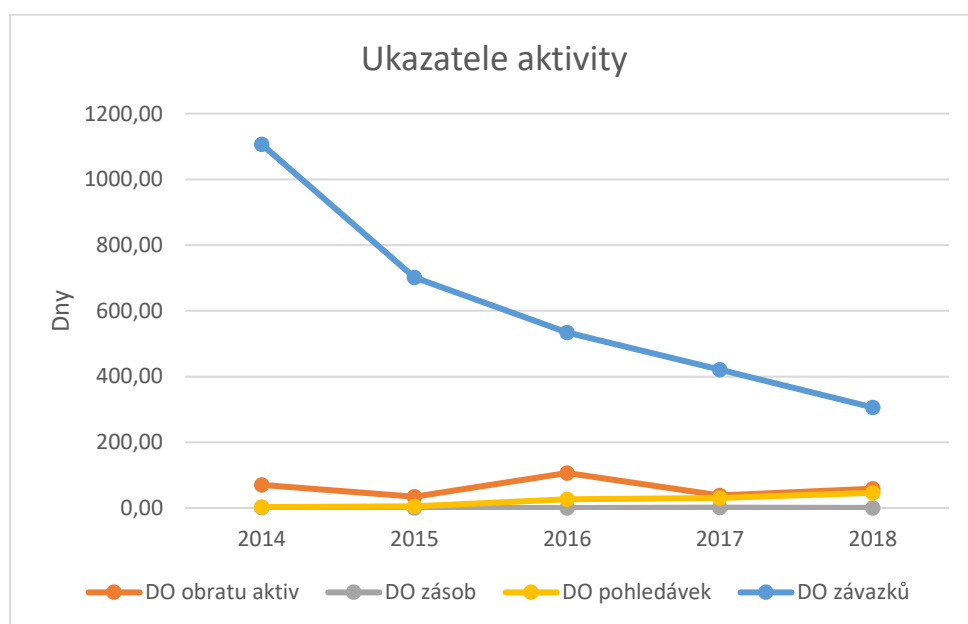
Doba obratu aktiv je opakem obrátky celkových aktiv. Zda platí pravidlo, že čím nižší ukazatel, tím lépe. DO aktiv vyjadřuje počet dnů, za které se celková aktiva obrátí vůči tržbám. V roce 2016 byla zaznamenána nejvyšší doba obratu a to 107 dnů. Naopak nejnižší hodnota byla 35 dnů. Ani v jednom ze sledovaných období nepřevyšují aktiva hodnotu tržeb, z toho plyne, že společnost v letech 2014-2018 opět efektivně využívá svůj majetek.

Doba obratu zásob vyjadřuje, jak rychle se zásoby dokáží přeměnit na peněžní prostředky. Požadujeme co nejnižší hodnotu, protože čím déle zásoby ve společnosti držíme, tím vyšší jsou náklady na skladování. Průměrná obratu zásob ve sledovaném období je 0,51 dne.

Doba obratu pohledávek udává, jak rychle je společnost schopna splatit své pohledávky, opět je žádoucí co nejnižší doba. Z grafu 4.7 je patrné, že v jednotlivých

letech dochází k postupnému nárustu ukazatele, což může být ovlivněno například splatností, kterou má podnik sjednáno se svými obchodními partnery.

U doby obratu závazků se odráží platební schopnost společnosti. Mělo by platit pravidlo solventnosti, které udává, že doba obratu závazků má být delší než doba obratu pohledávek. V letech 2014-2018 se daří společnosti pravidlo solventnosti nadmíru dodržovat. V momentě, kdy podnik nebude dodržovat pravidlo solventnosti dostává se do riskantní situace, protože může dojít k narušení platební bilance.

Graf 4.7 Vývoj ukazatelů aktivity společnosti STKXY, s. r. o. v letech 2014-2018

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu 4.7 můžeme vidět znázorněný vývoj ukazatelů aktivity společnosti STK XY, s. r. o. v letech 2014-2018. Obrát celkových aktiv není v grafu zaznamenán, protože jako jediný ukazatel se neuvádí ve dnech. Dále lze vidět, že je dodrženo pravidlo solventnosti ve všech sledovaných letech. Celkově z pohledu aktivity lze společnost STK XY, s. r. o. hodnotit velmi kladně.

Ukazatele zadluženosti

Zadluženost chápeme jako skutečnost, že společnost využívá ke svému financování aktiv cizí zdroje neboli dluh. Pokud je společnost příliš mnoho zadlužená bere na sebe vyšší riziko, jelikož musí být schopna splatit své závazky bez ohledu na to, jak se jí právě daří.

Tab. 4.6 Ukazatel zadluženosti společnosti STKXY, s. r. o. v letech 2014-2018

ZADLUŽENOST					
Ukazatel	2014	2015	2016	2017	2018
Celková zadluženost (%)	107,41%	104,54%	89,14%	83,46%	78,25%
Zadluženost VK (%)	-1450,32%	-2297,21%	820,41%	508,65%	363,51%
Podíl VK na aktivech (%)	-7,41%	-4,55%	10,86%	16,41%	21,53%
Úrokové krytí (%)	238,29%	424,18%	2702,08%	1135,71%	1879,33%
Úrokové zatížení (%)	41,97%	23,57%	3,70%	8,81%	5,32%

Zdroj: vlastní zpracování

Celková zadluženost vyjadřuje, kolik procent majetku společnosti je kryt cizími zdroji. Z tabulky 4.6 je patrné, že ve sledovaném období celková zadluženost společnosti postupně klesá vlivem splácení bankovních úvěrů. Vysoké hodnoty ukazatele představují jakousi hrozbu, proto se pozitivně hodnotí jejich pokles v posledním roce o 29,16 % oproti roku 2014. Podle sledovaného období se očekává kladný průběh i v dalších letech.

Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu dává do poměru vlastní a cizí kapitál. Doporučovaná hodnota je v intervalu mezi 80-120 %. Na základě tohoto ukazatele se banky rozhodují, zda poskytnou úvěr či nikoliv. Z tabulky 4.6 jde vidět, že společnost STK XY, s. r. o. nespadá do vymezeného intervalu, což není příliš dobře. V roce 2014 se ukazatel pohybuje dokonce v záporných číslech.

Podíl vlastního kapitálu na aktivech dává informace v jak velké míře je podnik chopen samostatně krýt své prostředky vlastní zdroji. Zde platí, že čím vyšší ukazatel tím lépe. Ve sledovaném období 2014-2018 můžeme zaznamenat rostoucí trend. Díky růstu můžeme říci, že podnik se postupnými krůčky začíná stávat finančně samostatný.

Dalším ukazatelem je úrokové krytí, které vyjadřuje, zda je společnost schopna pokrýt nákladové úroky svým ziskem. Od roku 2014-2016 můžeme zaznamenat rostoucí tendenci, což znamená, že společnost je po celou dobu schopna pokrýt úroky svým ziskem. V roce 2017 dochází ke snížení o více jak polovinu oproti předešlému roku, protože došlo ke snížení zisku před zdaněním a úroky. V následujícím roce začíná ukazatel opět stoupat. Ve všech letech je společnost STK XY, s. r. o. schopna pokrýt své úroky vytvořeným ziskem.

Posledním ukazatelem je úrokové zatížení. Představuje část zisku, která není určena pro vlastníky společnosti, ale je odčerpána úroky. Doporučená hodnota by neměla přesáhnout 40 %. Čím nižší je hodnota úrokového zatížení, tím více se společnost může dovolit cizích zdrojů. Společnost STK XY, s. r. o. byla za sledované období v průměru zatížena 17 %.

4.1.4 Analýza rozdílových ukazatelů

Mezi nejvýznamnější rozdílové ukazatele patří čistý pracovní kapitál, který představuje finanční polštář, zajišťující chod společnosti v případě, že by nastala nepříznivá situace.

Tab. 4.7 čistý pracovní kapitál

Rok	2014	2015	2016	2017	2018
ČPK (tis. Kč)	-11242	-11586	-10672	-11830	-11664

Zdroj: vlastní zpracování

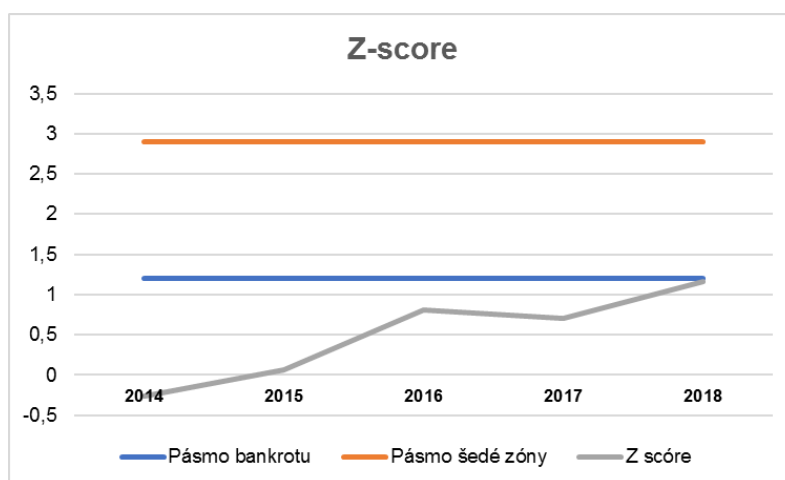
Tabulka 4.7 zobrazuje vývoj čistého pracovního kapitálu ve sledovaném období za rok 2014-2018. Pomocí ČPK společnost zjistí, jestli je schopna přeměnit aktiva na peněžní prostředky, tak aby byla schopna včas zaplatit všechny krátkodobé závazky. Pokud jsou oběžná aktiva větší než krátkodobé závazky, tak se jedná o likvidní podnik. Čistý pracovní kapitál společnosti STK XY, s. r. o. dosahuje ve všech sledovaných letech záporných hodnot. Z hlediska likvidity proto nelze společnost považovat za stabilní.

4.1.5 Analýza bonitních a bankrotních modelů

Cílem bankrotních modelů je vyjádřit finanční zdraví podniku jedním koeficientem, který objasní, zda dané společnosti hrozí bankrot či nikoliv.

Altmanův model

Altmanův model nazývaný též jako Z-score je jedním z nejvýznamnějších modelů pro odhalení, zda společnosti hrozí bankrot či nikoliv, pomocí koeficientu vypočítaného pěti ukazateli viz. samostatná kapitola 2.4.bankrotní modely.

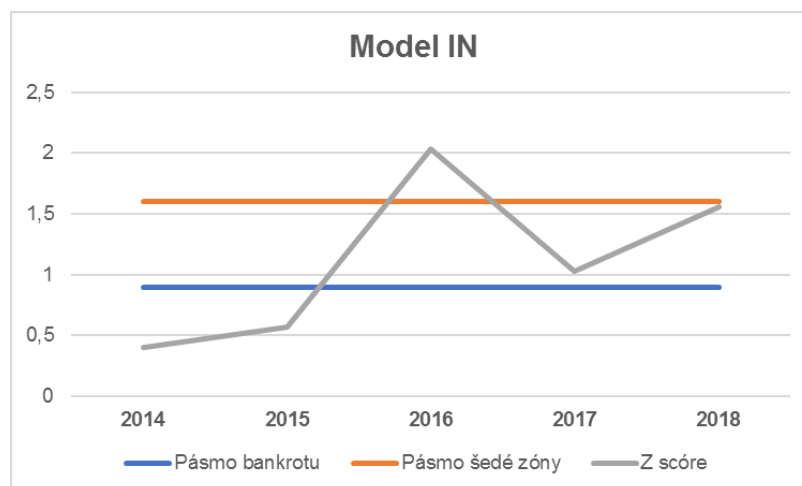
Graf 4.8 vývoj Z-score

Zdroj: vlastní zpracování

Z výše uvedeného grafu 4.8 lze vidět, že společnost se za sledované období nachází v bankrotním pásmu. Podle prognózy rostoucího trendu si autor troufá říct, že v následujících letech se společnost zařadí do šedé zóny a následně si ukotví dobrou situaci na trhu.

Model IN

Model IN vznikl jako souhrnný ukazatel finanční analýzy pro český trh. Na rozdíl od Altmanova modelu má větší vypovídací schopnost.

Graf 4.9 vývoj indexu IN

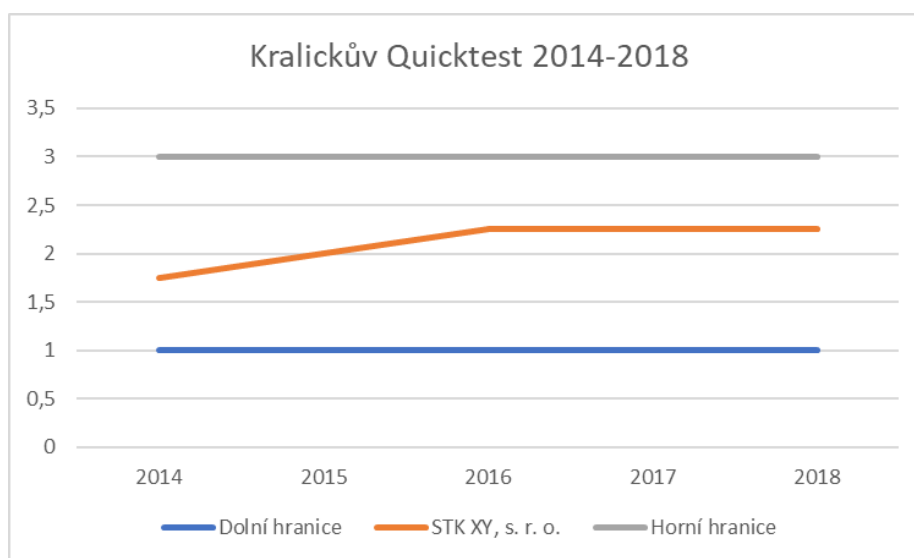
Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu 4.9 je patrné, že od roku 2016 se společnost STK XY, s. r. o. nachází v intervalu, kde index IN tvoří hodnotu. V následujícím roce index výrazně klesl do šedé zóny, což mohlo být způsobeno několika faktory, které jsou v ekonomické

činnosti zcela běžné. Při pohledu na rok 2018 dochází opět k nárustu indexu, proto je důležité sledovat vývoj v následujících letech a snažit se udržet nebo zvyšovat index IN 05, tak aby se společnost nacházela v pásmu tvořící hodnotu.

Kralickův Quicktest

Posledním použitým testem pro zhodnocení společnosti STK XY, s. r. o. je Kralickův Quicktest, který je složen ze čtyř rovnic. První dvě rovnice R1 a R2 představují finanční stabilitu společnosti, následující dvě pak výnosovou situaci. Podrobnější výpočty jsou přiloženy v příloze č. 10.

Graf 4.10 Vývoj výsledků Kralickova Quicktestu v letech 2014-2018

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu 4.10 jde vidět, že vývoj hodnot Kralickova Quicktestu v daném období 2014-2018 má rostoucí tendenci. Veškeré hodnoty se nacházejí nad dolní hranicí neboli v pásmu šedé zóny, což značí že společnost STK XY, s. r. o. nevykazuje špatnou finanční situaci. V roce 2016 dochází ke zlomu kdy se společnost dostává blíže k pásmu prosperity a udržuje si ho i následující roky.

Vyhodnocení finančního zdraví a podnikatelského prostředí

Autor nejvíce kladně vnímá prosperitu společnosti v budoucnu, kterou podpořily především výpočty bankrotních a bonitních modelů. Neboť se společnosti STK XY, s. r. o. od svého působení na trhu v roce 2013 podařilo dostat do pásma šedé zóny a podle výpočtů je prognóza čím dál více rostoucí. Společnost je i přes velký počáteční úvěr vysoce solventní a také dokáže efektivně využívat svůj dlouhodobý

majetek. Jako negativum se bere meziroční růst doby obratu pohledávek, který může být způsoben špatně nastavenou splatností s obchodními partnery. Nejvíce vnímaným problémem je, že společnost není schopna zajistit ani jednu z likvidit.

4.2 Analýza vnějšího a vnitřního podnikatelského prostředí společnosti

V následující kapitole bude provedena strategická analýza společnosti STK XY, s. r. o. pomocí PEST analýzy, Porterovy analýzy pěti konkurenčních sil a SWOT analýzy.

4.2.1 PEST analýza

PEST analýza identifikuje faktory vnějšího okolí, které ovlivňují analyzovanou společnost STK XY, s. r. o. V této analýze budou zkoumány politicko-legislativní, ekonomické, sociální a technologické faktory, které daná společnost nedokáže ovlivňovat.

Politicko-legislativní faktory

Politicko-legislativní faktory ovlivňují výrazně veškeré podnikatelské činnosti v České republice, a to pomocí zákonů, vyhlášek, nařízení, předpisů, norem apod.

Obecným zákonem, kterým je STK ovlivněno je zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích, který upravuje založení, základní kapitál apod. Nový občanský zákoník č. 89/2012 Sb., upravuje daň z příjmu právnických osob a daň z přidané hodnoty. Zákon 586/1992 Sb. upravuje daň z příjmu právnických osob. Další daní je daň z přidané hodnoty (DPH), kterou upravuje zákon č. 235/2004 Sb.

Základním zákonem pro společnost STK XY, s. r. o. je zákon č. 56/2001 Sb. o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích. Dále podle vyhlášky Ministerstva dopravy č. 211/2018 Sb. vyhláška o technických prohlídkách vozidel upravuje rozsah a způsob, formu provádění kontrol, druhy stanic, požadavky na přístroje apod.

Ekonomické faktory

Ekonomické faktory dokážou mít velký vliv na chod společnosti. Autor se zabýval hrubým domácím produktem (dále jen HDP), inflací.

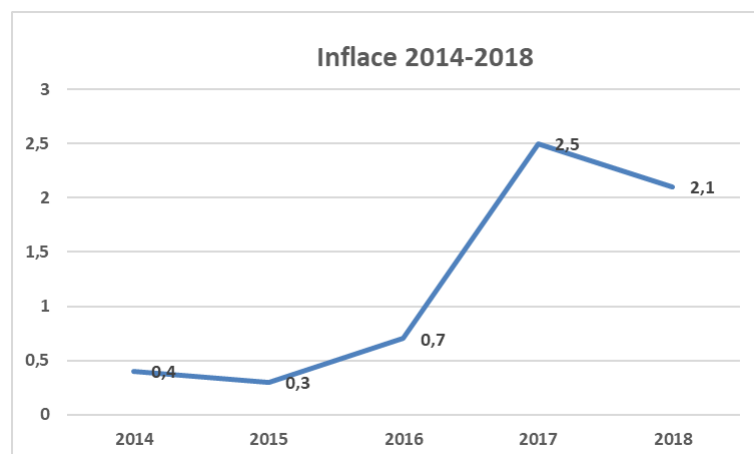
Tab. 4.8 Vývoj HDP v České republice v letech 2014-2018

ROK	2014	2015	2016	2017	2018
HDP v mld. Kč	4313	4595	4767	5047	5323
HDP v % (meziroční změna)	2,7	5,3	2,5	4,4	2,8

Zdroj: [32]

Z tabulky 4.8 jde vidět, že ve sledovaném období HDP mělo rostoucí tendenci, což vedlo ke zvyšování zájmu zákazníků o výrobky, služby a investice. Výjimkou nebyla ani společnost STK XY, s. r. o., která začala investovat do nového zařízení a postupného rozšiřování.

Inflace je další důležitý ekonomický faktor, který představuje, jak roste cenová hladina, která je vyjádřena indexem spotřebitelských cen.

Graf 4.11 Vývoj průměrné roční míry inflace (%) ve sledovaném období 2014-2018

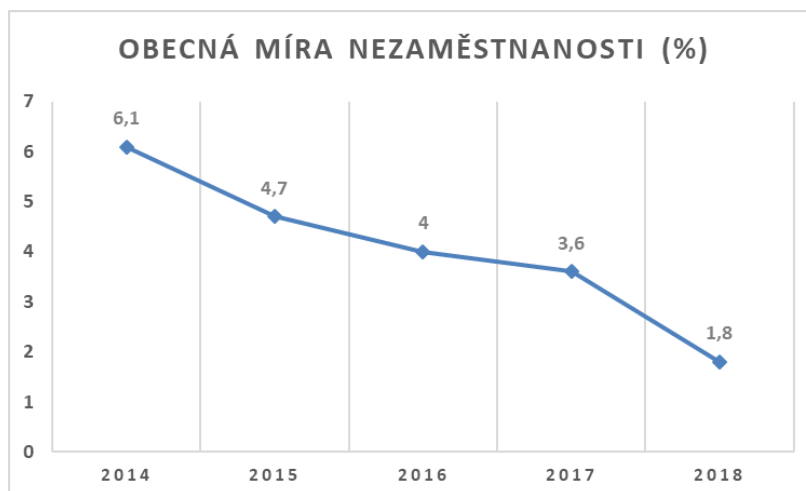
Zdroj: [33]

Z grafu 4.11 je zobrazen průměrný vývoj inflace ve sledovaném období za rok 2014-2018. Velká míra inflace má negativní dopady na kupní sílu mezd, která se snižuje a zaměstnanci kladou na zaměstnavatele tlak o zvýšení mzdy. Naopak vysoká míra inflace může znehodnocovat půjčky, což není pro společnost STK XY, s. r. o. příznivé, ale také má výhodu, že zvyšuje ceny hmotného majetku, který společnost vlastní v rozsáhlé míře.

V letech 2014, 2015 byla inflace hodně nízká, díky velmi nízké ceně paliva a energie. V následujících letech docházelo k růstu, zvyšovala se tak kupní síla, což bylo vidět i na tržbách společnosti. Lidé začali mít daleko větší zájem o jejich služby.

Sociální faktory

Také sociální faktory dokážou ovlivnit činnost analyzované společnosti, patří sem počet obyvatel, věková struktura populace a míra nezaměstnanosti.

Graf 4.12 Vývoj obecné míry nezaměstnanosti (%) ve Zlínském kraji ve sledovaném období 2014 – 2015

Zdroj: [34]

Při pohledu na graf 4.12 vidíme, že obecná míra nezaměstnanosti měla ve sledovaném období klesající tendenci, což představuje velkou výhodou pro analyzovanou společnost. Nízká míra nezaměstnanosti nepředstavuje takové riziko, že začnou přicházet o práci a společnost, tak o své zákazníky, z důvodu, že by neměli dostatek finančních prostředků. Ale i nízká míra nezaměstnanosti může pro společnost znamenat riziko v podobě nedostatečně kvalifikovaných pracovníků.

Technologické faktory

V dnešní době technologie představují razantní krok vpřed, ale především jsou velmi důležitou součástí z hlediska konkurenceschopnosti společnosti, ale také dokáží snižovat náklady na provoz. Pro společnost STK XY, s. r. o. jsou především důležité technologie, které budou splňovat přísné legislativní podmínky, proto společnost za sledované období neustále investuje do svého zařízení. Každá prosperující společnost se snaží vylepšit své služby a měnit zastaralé stroje, a zařízení, která jsou finančně náročná. Společnost vlastní dvě linky pro osobní automobily. Pro emisní

kontrolu vozidel je vymezen menší prostor před linkami sloužící k technické kontrole. Obě linky musí být vybaveny speciálními přístroji. Dále podle zákona musí společnost vlastnit speciální počítačové programy, ke kterým musí mít licence a neustálé aktualizace.

Komunikační technologie jsou v dnešní době další podstatnou věcí, neboť se pomocí nich dokážou získat noví zákazníci, zrychlí se komunikace na pracovišti. V rámci získávání nových zákazníků společnost zavedla online objednání, které je pohodlnější pro obě strany.

4.2.2 Porterova analýza konkurenčních pěti sil

Porterova analýza konkurence pěti sil se zabývá vnějšími faktory působící na společnost, kterými jsou stávající konkurenti, potencionální konkurenti, dodavatelé, odběratelé a substituty produktů. Jednotlivé faktory budou postupně rozebrány.

Stávající konkurenti

Společnost STK XY, s. r. o. podniká v oboru, který má prosperitu, neboť každý majitel motorového vozidla potřebuje dle zákona jejich služby a podle předešlé analýzy se kupní síla bude i nadále zvyšovat, takže nouze o motorová vozidla nebude. V České republice je nachází 372 stanic technické kontroly z toho 21 ve Zlínském kraji, kde působí analyzovaná společnost. Za přímé konkurenty by se dalo považovat 10 stanic technické kontroly, které jsou vzdálené do 30 Km. Společnosti se přímo v podnikání neovlivňují, jelikož v každém okrese má sídlo alespoň jedna stanice technické kontroly.

Potencionální konkurence

Vstup nových konkurentů v daném odvětví je málo pravděpodobný. Největší problém by bylo najít mezeru na trhu, tak aby regulační systém ministerstva dopravy vydal povolení a licenci ke stavbě. Dalším problémem pro založení jsou přísné legislativní podmínky, přesné parametry hal, zařízení a vysoké vstupní náklady na pořízení technologie a vybavení. Kdyby se někomu podařilo překonat výše uvedené problémy, tak se nepředpokládá, že by byl schopen konkurovat kvalitě služeb společnosti STK XY, s. r. o.

Dodavatelé

Společnost nemá žádné konkrétní dodavatele, kteří by ji zásadním způsobem ovlivňovali. Všechny materiál, který je do společnosti dodáván je regulován státem. Například Ministerstvo dopravy dodává kontrolní známky.

Odběratelé

Jelikož se jedná o společnost poskytující služby, tak odběratele představují zákazníci, kteří vnímají celkovou image společnosti nebo jednotlivé chování zaměstnanců, nabízené služby apod. Společnost STK XY, s. r. o. poskytuje služby po celý den od pondělí do pátku. Při srovnání s konkurenčními společnostmi se pracovní doba mnoho neliší až na sobotu, kdy analyzovaná společnost nabízí své služby jako jediná na okolí. Tuhle možnost ocení zejména zákazníci, kteří v týdnu nemají čas se s vozidlem na prohlídku dostavit.

Substituty

Jak už autor zmínil jedná se o společnost poskytující služby podle určitých předpisů, zákonů a vyhlášek, takže není příliš lehké najít substituty. Hrozby pro společnost STK XY, s. r. o. by mohly představovat doplňkové služby jiných technických kontrol v jejich okolí, jelikož doposud žádná společnost v okolí nemá tak velké spektrum nabídky jako analyzovaná společnost. Je proto dobré, aby společnost nepodceňovala substituty konkurence, díky kterým má nyní velkou výhodu na trhu.

4.2.3 SWOT analýza

SWOT analýza bude vycházet z předcházejících analýz společnosti, představuje jednu z nejdůležitějších analýz. Bude rozdělena na dvě části, a to na vnitřní a vnější faktory neboli silné a slabé stránky společnosti, dále pak na příležitosti a hrozby, které budou zpracovány v tabulce 4.9.

Tab. 4.9. SWOT analýza společnost STK XY, s. r. o.

Vnitřní původ	Pomocné vlastnosti	Škodlivé vlastnosti
	SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
	- vysoká kvalita služeb	- omezená kapacita
	- dobrá konkurenceschopnost	- vysoká specializace zaměstnanců
	- kvalitní technologie	
	- propagace, marketingová komunikace	
Vnější původ	PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
	- rozšíření o další linku	- krátké působení na trhu
	- nové doplňkové služby	- nízká kupní síla
	- přímý marketing	- přísnější legislativa
	- prodloužení otevírací doby	

Zdroj: vlastní zpracování

Silné stránky

STK XY, s. r. o. disponuje několika silnými stránkami, mezi ty nejdůležitější patří vysoká kvalita poskytovaných služeb, které oproti konkurentům poskytuje na vysoké úrovni. S tím souvisí další její silná stránka a tou je konkurenceschopnost se kterou podle předešlých analýz nemá společnost výrazný problém, a to díky kvalitní a moderní technologii. Velkým plusem společnosti je kvalitně propracovaný komunikační a propagační systém, který umožňuje rychlou komunikaci se zákazníky.

Slabé stránky

Slabou stránkou společnosti je omezená kapacita, které je dána zákonem, kdy každé motorové vozidlo má stanovenou minimální doby pobytu na lince, i kdyby společnost chtěla za den odbavit více aut, tak není schopna se stávajícími dvěma linkami docílit většího počtu odbavení za den. Do slabých stránek společnosti můžeme také zařadit specializaci zaměstnanců. Pokud má zaměstnanec licenci pouze na emise, tak není schopen zaskočit za technika a naopak. V momentě, kdy by došlo k podstavu zaměstnanců, tak se nedají vzájemně zastoupit.

Příležitosti

Příležitost pro společnost představuje rozšíření o další linku, díky které by byla společnost schopna odbavit více motorových vozidel za den, a tak by došlo k odstranění slabé stránky společnosti. Další příležitostí by mohly být nové doplňkové služby, které by ještě více podpořily konkurenceschopnost. I přes velmi kvalitní propagaci a marketingovou komunikaci by společnost mohla zvážit využívat přímý

marketing. Například kdyby elektronicky kontaktovala autobazary, prodejny s auty apod. Prezentovala by sama sebe, ale především by mohla přilákat další potencionální zákazníky. Delší otevírací doba by mohla fungovat jako dalším lákadlem pro potencionální zákazníky.

Hrozby

Hrozbu představuje neustále se zpřísnující legislativa, která by mohla vést k tomu, že by byla společnost nucena investovat velké peněžní prostředky do zařízení a nástrojů, které by splňovaly nové nařízení. Za hrozbu můžeme považovat i krátké působení společnosti na trhu, neboť nemusí mít pro určitý typ zákazníků dostačující zkušenosti a důvěryhodnosti. Poslední hrozbu představuje nízká kupní síla na trhu, pokud by došlo k jejímu snížení hrozilo by, že se nebudou objevovat noví zákazníci, kteří budou nakupovat nová motorová vozidla a následně dělat potřebnou technickou kontrolu nebo využívat širokou škálu doplňkových služeb, které analyzovaná společnost nabízí.

Vyhodnocení SWOT analýzy

SWOT analýza se skládá ze dvou částí, a to interní analýzy, která obsahuje slabé a silné stránky společnosti, dále pak externí analýzou zabývající se příležitostmi a hrozbami.

V následujících tabulkách jsou jednotlivé body zařazeny do příslušných analýz, kde jim byla přiřazena váha, a to tak že součet vah musel být roven jedné. Dalším krokem bylo přidělení bodů. Silným stránkám a příležitostem byly přiděleny body od 1-5. Kdy 1 znamenala nejnižší spokojenost a 5 naopak nejvyšší spokojenost. Slabé stránky a příležitosti byly hodnoceny na stupnici 1-5, ale v záporných hodnotách, kde -1 představovala nejmenší nespokojenost a -5 nejvyšší nespokojenost. Posledním krokem byl součin vah a bodů. Součtem byla zjištěna celková hodnota interních a externích částí.

Při pohledu na tabulku 4.10 vidíme, že nejsilnější stránkou společnosti STK XY, s. r. o. je propagace a marketingová komunikace, do které společnost investuje nemalé peněžní prostředky. Nejvíce slabou stránkou společnosti je omezená kapacita, jelikož vychází ze zákona, tak není v silách společnosti ji v nejbližší době minimalizovat.

Tab. 4.10 Výsledky SWOT analýzy – silné a slabé stránky

INTERNÍ ČÁST			
SILNÉ STRÁNKY	VÁHA	BODY	
Vysoká kvalita služeb	0,3	4	1,2
Dobrá konkurenceschopnost	0,2	3	0,6
Kvalitní technologie	0,2	5	1
Propagace, marketingová komunikace	0,3	5	1,5
SOUČET	1		4,3
SLABÉ STRÁNKY	VÁHA	BODY	
Omezená kapacita	0,5	-3	-1,5
Specializace zaměstnanců	0,5	-2	-1
SOUČET	1		-2,5

Zdroj: vlastní zpracování

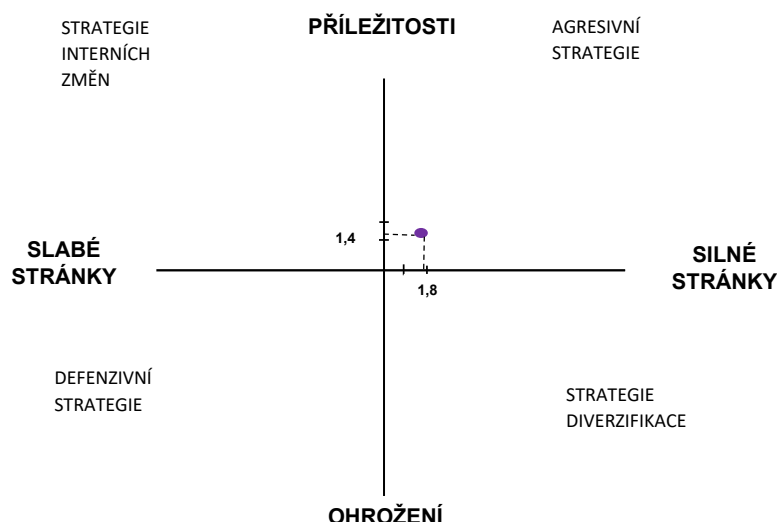
Největší příležitost vidí autor v rozšíření nových doplňkových služeb, které by ještě více dokázaly odlišit společnost STK XY, s. r. o. od svých konkurentů. Přísnější legislativa se jeví jako největší hrozba, jelikož celé fungování společnosti vychází právě z předpisů, vyhlášek, zákonů a norem.

Tab. 4.11 Výsledky SWOT analýzy – příležitosti a hrozby

EXTERNÍ ČÁST			
PŘÍLEŽITOSTI	VÁHA	BODY	
Rozšíření o další linku	0,1	3	0,3
Nové doplňkové služby	0,3	4	1,2
Přímý marketing	0,4	5	2
Prodloužení otevírací doby	0,2	3	0,6
SOUČET	1		4,1
HROZBY	VÁHA	BODY	
Přísnější legislativa	0,7	-3	-2,1
Krátké působení na trhu	0,15	-2	-0,3
Nízká kupní síla	0,15	-2	-0,3
SOUČET	1		-2,7

Zdroj: vlastní zpracování

Při zanesení externích a interních bodů do grafu č. 4.13 vidíme, že by společnost STK XY, s. r. o. měla využívat agresivní strategii, což znamená využívat své silné stránky k tomu, aby dosáhla příležitostí.

Graf 4.13 SWOT strategie

Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení analýzy vnějšího a vnitřního podnikatelského prostředí společnosti

Společnost STK XY, s. r. o. podléhá především legislativě. Předepsané normy a vyhlášky určují přesné požadavky na samotnou budovu stanice technické kontroly, na technologie, na softwary a mnoho dalšího vybavení, které stojí nemalé peněžní prostředky. S legislativou souvisí také potencionální konkurence, která nemá téměř šance se v nejbližší době dostat na trh a konkurovat analyzované společnosti. Stávající konkurence se sice vyskytuje v poměrně hojném počtu, ale ani jedna nedokáže konkurovat analyzované společnosti, především díky propracovanému marketingu a komunikačnímu systému se svými zákazníky.

4.3 Analýza rizik

Riziko představuje pro společnost nejistý výsledek s možnými negativními dopady. Analýza rizik je jedním z nástrojů, který dokáže včas odhalit potencionální nebezpečí. Prvním krokem byla identifikace možných rizik společnosti STK XY, s. r. o. Dále následovalo stanovení pěti stupňů závažnosti dopadu a stanovení pravděpodobnosti výskytu daného rizika. Úroveň rizika je vypočítána jako součin závažnosti dopadu a pravděpodobnosti výskytu rizika. Všechny kroky jsou znázorněny v tabulce 4.12.

Tab. 4.12 Seznam rizik a jejich hodnocení

OZNAČENÍ	RIZIKO	DOPAD	MÍRA DOPADU	MÍRA PRAV.	STUPEŇ VÝZNAM.
B1	Nedodržení legislativy a předpisů	Vysoké pokuty, ohrožená licence	4	2	8
B2	Porucha techniky	Nelze provádět STK	4	2	8
A1	Zranění pracovníka	Chybějící člen týmu	3	1	3
A2	Neodbornost zaměstnanců	Nekvalitně provedené STK, ohrožená licence	2	1	2
A3	Ztráta zákazníka	Snížení tržeb	2	1	2
A4	Neinformovanost zaměstnanců	Šum na pracovišti	1	1	1
B3	Živelné pohromy (požáry, povodně...)	Majetkové škody	3	2	6
B4	Odcizení majetku, vloupání (vykradení kanceláří,	Majetkové škody	3	2	6
B5	Napadení softwaru hackerem	Zneužití přístupových kódů	3	3	9

Zdroj: vlastní zpracování

Další částí analýzy rizik bylo jednotlivé rizika rozdělit do tří skupin na základě jejich stupně významnosti, jednotlivá rozdělení můžeme vidět v tabulce 4.13.

Tab. 4.13 Dělení rizik do skupin podle jejich stupně

ÚROVEŇ RIZIKA	STUPEŇ RIZIKA
1-4	Běžné riziko - A
5-11	Závažné riziko - B
12-25	Kritické riziko - C

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledkem analýzy je mapa rizik viz. Tab. 4.14, kde jsou graficky znázorněna uvedená rizika podle míry dopadu a pravděpodobnosti výskytu. Běžná rizika nepředstavují pro analyzovanou společnost téměř žádné nebezpečí, jelikož dopady a míra pravděpodobnosti výskytu jsou tak malé, že jejich náklady na snížení daného rizika by byly zdaleka vyšší. Závažná rizika je společnost STK XY, s. r. o. schopna eliminovat například pravidelným školením zaměstnanců nebo pravidelnou údržbou a servisními

prohlídkami technologie a zařízení. Kritická rizika nestačí jen eliminovat, ale musí se postupně odstraňovat.

Tab. 4.14 Mapa rizik

PRAVDĚPOD./DOPAD	Zanedbatelné	Drobné	Významné	Velmi významné	Nepřijatelné
Nemožné	A4	A2, A3	A1		
Vyjimečné			B3,B4	B1, B2	
Běžné			B5		
Vysoké					
Hraniční nejistota					

Zdroj: vlastní zpracování

Analyzovaná společnost nevykazuje žádné kritické riziko. Rizika B1 a B2 jsou společností průběžně monitorována.

5 SHRUTÍ, DOPORUČENÍ A NÁVRHY PRO SPOLEČNOST

Poslední kapitola se bude zabývat vyhodnocením výsledků analyzované společnosti STK XY, s. r. o., která byla rozdělena na strategickou a finanční analýzu za sledované období v letech 2014-2018.

V první řadě budou popsány výsledky finanční analýzy. V horizontální analýze aktiv a pasiv bylo zjištěno, že ve sledovaném období 2014-2018 dochází ke kolísání. V roce 2016 měla celková aktiva i celková pasiva výrazný nárůst oproti předešlému období. U aktiv se na dané změně nejvíce podílel dlouhodobý majetek, který vzrostl o 3 300 tis. Kč a u pasiv to byly cizí zdroje. Výkaz zisku a ztráty z pohledu horizontální analýzy představuje také proměnlivý vývoj. Nejdůležitější položkou je provozní výsledek hospodaření, který měl největší pokles v roce 2017 o 2 460 tis. Kč, v důsledku zvyšování nákladů na provoz a zvýšením osobních nákladů. V následujícím roce i přes neustálé zvyšování provozních nákladů docházelo k růstu, neboť výrazně začaly růst tržby. U finančního výsledku hospodaření docházelo ke kolísání ve všech letech, ale v posledním roce byl pokles nejvýraznější, došlo k převýšení nákladových úroků nad výnosy. Nejvyšší hodnotu výsledku hospodaření společnost zaznamenala v roce 2016, kdy činil 3 300 tis. Kč. V tomto roce docházelo také k největšímu meziročnímu růstu výnosů. Z provedených analýz vyplývá, že výsledek hospodaření za běžné účetní období ve sledovaném období má nestabilní vývoj.

Z vertikální analýzy aktiv bylo zjištěno, že největší podíl ve sledovaném období má dlouhodobý majetek, který v průměru tvoří 88 % celkových aktiv společnosti. Vertikální analýza pasiv ukazuje, že podnik je z větší části financován cizími zdroji. Při vertikální analýze výkazu zisku a ztrát bylo zjištěno, že nejvíce tržeb společnosti STK XY s. r. o. plyne z prodeje výrobků a služeb. Osobní náklady představují největší podíl z nákladů v prvních čtyřech sledovaných letech. V roce 2018 největší podíl z nákladů má výkonová spotřeba, a to spotřeba materiálu, energie.

Pro společnost STK XY, s. r. o. v rámci analýzy poměrových ukazatelů byly stanoveny ukazatele rentability, likvidity, aktivity a zadluženosti. Ukazatel rentability aktiv má ve sledovaném období rostoucí tendenci, proto je daná společnost schopna zhodnotit investovaný kapitál. Rentabilita vlastního kapitálu má kolísavý charakter. První dva roky dosahuje záporných hodnot, ale následující roky se jeví jako lepší varianta

pro investory a vlastníky, protože hodnoty začínají růst. Od roku 2016 nebyly hodnoty rentability záporné, což vykazuje že společnost STK XY, s. r. o. dosahuje zisk.

Z výsledků ukazatelů likvidity vyplývá, že společnost není schopna dostát svých závazků. Nejhorší je na tom z hlediska běžné likvidity, kdy má problém okamžitě splatit krátkodobé závazky. Ve sledovaném období se společnosti nepodařilo dostat na minimální doporučenou hodnotu běžné likvidity v žádném roce. Nejlepších výsledků bylo dosaženo v roce 2016 v rámci okamžité likvidity, kdy společnost dosahovala alespoň minimální doporučenou hodnotu. Společnost není schopna zajistit v plném rozsahu ani jednu z likvidit, a proto by se měla zaměřit na tento ukazatel.

Z tabulky 4.5 lze říci, že společnost STK XY, s. r. o. využívá svůj majetek efektivně, neboť ve sledovaném období ve všech letech byl obrat vyšší než jedna. Doba obratu zásob se pohybuje v průměru 0,5 dne, což je způsobeno tím, že společnost poskytuje služby a nemá tak důvod vlastnit velké zásoby materiálu. Doba obratu pohledávek každoročně roste, což může být způsobeno špatnou dobou splatností dohodnutou s obchodními partnery. Při porovnání doby obratu pohledávek k době obratu závazků zjistíme, že společnost plní pravidlo solventnosti.

Ukazatel zadluženosti ukazuje, že společnost využívá ke svému financování z velké části cizí zdroje. V jednotlivých letech dochází k postupnému snižování celkové zadluženosti, což může být dobrá zpráva pro věřitele, kteří nebudou podstupovat tak velké riziko. Dobrou zprávou pro společnost je, to že po celou dobu dokáže pokrýt své úroky vytvořeným ziskem.

Analýza bankrotních a bonitních modelů byla posledním krokem k výpočtu, zda společnosti STK XY, s. r. o. hrozí bankrot či nikoliv. Pomocí Altmanova modelu (Z-score) bylo zjištěno, že společnost se nachází v bankrotním pásmu, avšak podle rostoucího trendu si autor troufá říci, že v následujících letech se společnost dostane do pásma šedé zóny a následně ukotví svou pozici na trhu. Podle modelu IN 05, který posuzuje finanční zdraví pro český trh se společnost od roku 2016 nachází v pásmu tvořící hodnotu. Jelikož se hodnoty nenacházejí na minimální hranici, tak lze předpokládat, že společnosti v nejbližší době bankrot nehrozí. Dané tvrzení potvrzuje také Kralickův Quicktest, který od roku 2016 značí, že si společnost vytváří čím dál lepší postavení a dokáže tvořit hodnotu.

Jako další byla provedena strategická analýza, ze které vyplynulo, že společnost STK XY, s. r. o. je ovlivněna vnějším prostředím, zejména přísnější legislativou, daněmi a nezaměstnaností v regionu. Společnost si v porovnání s konkurencí vede velmi dobře. Velký podíl na její konkurenceschopnosti má především dobře propracovaná propagace a marketingová komunikace. Mezi její přímé konkurenty patří 10 stanic technických kontrol, které jsou vzdáleny do 30 km. Nová potencionální konkurence se v nejbližší době nepředpokládá, jelikož jsou velmi obtížné podmínky pro vstup na trh.

Jako určitou výhodu autor vidí sjednocení dodavatelů pro všechny stanice technické kontroly, kterou je Ministerstvo dopravy, díky tomu mají všechny stanice stejné dodavatelské podmínky. Odběratelem jsou všichni vlastníci různých motorových vozidel. V případě, že by došlo ke snížení kupní síly na trhu, tak by mohl nastat problém v podobě, že by nepřicházeli noví zákazníci vlastníci nová motorová vozidla.

V rámci získání nových potencionální zákazníků, by společnost STK XY, s. r. o. měla přemýšlet o rozšíření kapacity, i přes velmi složité legislativní podmínky. Pro ještě větší spokojenost svých zákazníků by také mohla rozšířit svou nabídku doplňkových služeb, díky kterým by si vytvářela ještě lepší konkurenceschopnost. Jako slabou stránku se dají popsat zaměstnanci, kteří mají licenci buď na emise anebo jenom na technickou, v případě nedostatku zaměstnanců se vzájemně nemůžou nahrazovat. Širší kvalifikace, a to v podobě obou licencí by mohla tuto slabou stránku částečně odstranit.

Další příležitostí společnosti by mohla být delší otevírací doba. Museli by sice najmout nové zaměstnance, aby bylo možné jet na dvousměnný provoz, ale zvýšil by se tak zisk společnosti a získala se i další konkurenční výhoda. Prodloužení pracovní doby je příležitost k získání nových potencionálních zákazníků.

Jako poslední byla provedena analýza rizik, která má informovat společnost o potenciálních nebezpečích. Největší riziko pro analyzovanou společnost autor vidí především v napadení softwaru hackerem, který by mohl získat a následně zneužít přístupové kódy. Stačí měnit pravidelně kódy a hesla a nezapomínat na jejich obtížnost. Jako další riziko se jeví nedodržování legislativy a předpisů, kdy jejich porušení je sankcionováno velikými pokutami a v krajních případech i odebráním licence na provoz STK. Tomuhle riziku se dá předcházet průběžným školením

zaměstnanců, aby každý z nich byl informován o nejnovější legislativě. Porucha techniky a zařízení by mohlo být také jedno z rizik, které by vedlo k nemožnosti vykonávat technické a emisní kontroly, proto je vhodné těmto rizikům předcházet pomocí pravidelné údržby a servisní prohlídky. Riziko živelných pohrom i odcizení majetku má malou pravděpodobnost, ale v případě výskytu velký dopad, proto je nutné mít řádně uzavřené pojištění a v případě nouze i evakuační plány. Ostatní zmíněná rizika spadají do běžně vyskytujících rizik plynoucích z provozu společnosti. Například malá informovanost zaměstnanců by mohla vyvolávat zbytečné šumy na pracovišti, proto jsou vhodné pravidelné porady a schůzky, kde se vyřeší vše potřebné mezi zaměstnanci, ale i vedením společnosti. Kvalitní práce personálu zajistí, aby zákazníci odcházeli vždy spokojeni, tak aby se rádi vraceli do společnosti STK XY, s. r. o. a společnost nepřicházela o své zákazníky, díky čemuž se vyhne potencionálnímu riziku ztrátě tržeb.

6 ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo zjistit současnou kondici společnosti STK XY s. r. o. pomocí globální diagnostiky podniku a na základě provedených analýz vytvořit návrhy a doporučení pro zlepšení situace podniku.

Druhá část diplomové práce se zabývá teoretickou částí, kde jsou vymezeny jednotlivé pojmy diagnostiky podniku, finanční analýzy a podklady pro její zpracování. Diagnostika podniku byla rozdělena na hodnocení finančního zdraví a bonity a na strategickou analýzu. Ve třetí kapitole je stručně popsána společnost STK XY, s. r. o. její historie a nabízené služby. Finanční analýza je popsána ve čtvrté kapitole, kde byla provedena vertikální a horizontální analýza, dále byly spočítány jednotlivé ukazatele rentability, likvidity, aktivity zadluženosti. Altmanův model a model IN 05 zakončují finanční analýzu. V rámci strategické analýzy byla použita PEST analýza, Porterova analýza pěti konkurenčních sil a SWOT analýza. Byla také zpracována analýza rizik. Pátá kapitola byla věnována k vyhodnocení výsledků analýzy z nich vycházejícím doporučením pro společnost.

Společnost působí na trhu od roku 2013 a v současné době ji lze považovat za konkurenceschopnou a úspěšnou. Ve všech sledovaných letech dosahovala kladného výsledku hospodaření. Dále bylo zjištěno, že od roku 2016 dochází k růstu rentability, což je pro rozvoj společnosti velmi důležité. Z hlediska financování společnost využívá z velké části cizí zdroje financování, které jsou fungování firmy v současné době výhodné. Na druhou stranu větší pozornost by měla společnost věnovat sledování likvidity, kdy není ve zkoumaném období schopna pokrýt veškeré své krátkodobé závazky. Podle Altmanova bankrotního modelu se společnost pohybuje pod úrovní šedého pásma, avšak pokud bude udržovat rentabilitu na stejné nebo vyšší úrovni a zlepší svou likviditu, může se v budoucnu dostat pásma prosperity. Na relativně dobré finanční zdraví poukazuje model IN05. STK XY, s. r. o. nachází v pásmu tvořící hodnotu a je malá pravděpodobnost bankrotu v nejbližších letech.

STK XY, s. r. o. má několik silných stránek, díky kterým je konkurenceschopná. Mezi ty nejsilnější patří vysoká kvalita služeb, kvalitní technologie, propagace a marketingová komunikace. Největší hrozbu společnosti představují neustále měnící se legislativní podmínky a s tím přicházející nové nároky na zařízení a techniku,

do kterých musí společnost investovat nemalé peněžní prostředky. Při celkovém pohledu na výslednou analýzu si společnost vede na trhu velmi dobře a dá se předpokládat její růst v budoucnu.

Seznam použité literatury

Knižní zdroje

- [1] KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-4456-8.
- [2] RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 5., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-5534-2.
- [3] GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. Finanční analýza a plánování podniku. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-26-2.
- [4] VOCHOZKA, Marek. Metody komplexního hodnocení podniku. Praha: Grada, 2011. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-3647-1.
- [5] KAŠÍK, Josef a Jiří FRANEK. Základy podnikové diagnostiky. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2015. ISBN 978-80-248-3888-5.
- [6] RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 3., rozš. vyd. Praha: Grada, 2010. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-3308-1.
- [7] ŠTOHL, Pavel. Učebnice účetnictví 2012: pro střední školy a veřejnost. 13., upr. vyd. Znojmo: Pavel Štohl, 2012. ISBN 978-80-87237-47-2.
- [8] ŠTOHL, Pavel. Učebnice účetnictví 2013: pro střední školy a veřejnost. 14., upr. vyd. Znojmo: Pavel Štohl, 2013. ISBN 978-80-87237-59-5.
- [9] SYNEK, Miloslav. Manažerská ekonomika. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2007. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-1992-4.
- [10] MARTINOVIČOVÁ, Dana, Miloš KONEČNÝ a Jan VAVŘINA. Úvod do podnikové ekonomiky. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2019. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-2034-5.
- [11] REŽŇÁKOVÁ, Mária. Efektivní financování rozvoje podnikání. Praha: Grada, 2012. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-1835-4.

- [12] NOVOTNÝ, Pavel, Věra RUBÁKOVÁ a Pavel HROUDA. Účetnictví pro úplné začátečníky ... Praha: Grada Publishing, 2007. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-0870-1.
- [13] ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví. Praha: Grada, 2013. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-4702-6.
- [14] SKÁLOVÁ, Jana. Podvojně účetnictví 2020. Dvacáté šesté vydání. Praha: Grada Publishing, 2020. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-271-1034-6.
- [15] TAUŠL PROCHÁZKOVÁ, Petra a Eva JELÍNKOVÁ. Podniková ekonomika - klíčové oblasti. Praha: Grada Publishing, 2018. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-0689-9.
- [16] KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0563-2.
- [17] SEDLÁČKOVÁ, Helena a Karel BUCHTA. Strategická analýza. 2., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2006. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-7179-367-1.
- [18] SRPOVÁ, Jitka a Václav ŘEHOR. Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů. Praha: Grada, 2010. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3339-5.
- [19] MIMICK, Richard H. a Michael THOMPSON. Business diagnostics: evaluate and grow your business. 2nd ed. Victoria: Trafford, c2006. ISBN 1-55212-764-8.
- [20] BLAŽKOVÁ, Martina. Marketingové řízení a plánování pro malé a střední firmy. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1535-3.
- [21] VÁCHAL, Jan a Marek VOCHOZKA. Podnikové řízení. Praha: Grada, 2013. Finanční řízení. ISBN 9788024746425.
- [22] JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. Strategický marketing: strategie a trendy. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4670-8.

[23] FOTR, Jiří, Emil VACÍK, Miroslav ŠPAČEK a Ivan SOUČEK. Úspěšná realizace strategie a strategického plánu. Praha: Grada Publishing, 2017. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-0434-5.

[24] ČIŽINSKÁ, Romana a Pavel MARINIČ. Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy. Praha: Grada, 2010. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-3158-2.

[25] KOZEL, Roman. Moderní marketingový výzkum: nové trendy, kvantitativní a kvalitativní metody a techniky, průběh a organizace, aplikace v praxi, přínosy a možnosti. Praha: Grada, 2006. Expert (Grada). ISBN 80-247-0966-x.

[26] KRÁLOVÁ, Irena. Finanční analýza: pro střední a vyšší hotelové školy. Praha: Fortuna, 2009. ISBN 978-80-7373-060-4.

[27] KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. Finanční analýza: krok za krokem. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7179-713-5.

[28] RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, c2011. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-3916-8.

Elektronické zdroje

[29] BOROVCOVÁ, Martina. Kurz: 154-0300/01 Finance (2016/2017 ZS) [online]. Dostupné z: <https://lms.vsb.cz/course/view.php?id=29486>.

[30] www.STKXY,s.r.o.cz

[31] HAUZAROVÁ, Michaela. Účty časového rozlišení v příkladech [online]. 2017 [cit. 2017-07-31]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/ucty-casoveho-rozliseni-v-prikladech/>.

[32] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Hlavní makroekonomické ukazatele [online]. ČSÚ [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/hmu_cr.

[33] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Průměrná roční míra inflace v letech 2014–2015 [online]. ČSÚ [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/2-inflace_2014.

[34] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: Zaměstnanost, nezaměstnanost [online]. ČSÚ [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xz/zamestnanost-xz>.

Seznam zkratek

apod.	a podobně
atd.	a tak dále
CF	cash flow
ČPK	čistý pracovní kapitál
ČSÚ	český statistický úřad
EAT	čistý zisk
EBIT	zisk před zdaněním a úroky
OA	oběžná aktiva
ROA	rentabilita aktiv
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROS	rentabilita tržeb
obr.	obrázek
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
STK	stanice technické kontroly
tab.	tabulka
tzv.	tak zvaně
VH	výsledek hospodaření
VZZ	výkaz zisku a ztráty
VK	vlastní kapitál
ZK	základní kapitál

Seznam obrázků

Obr. 2.1 Globální diagnostika podniku v pěti oblastech

Obr. 2.2 Časové hledisko hodnocení informací

Obr. 2.3 Zjednodušená struktura rozvahy

Obr. 2.4 Základní struktura VZZ

Obr. 2.5 Cash flow nepřímou metodou

Obr. 2.6 Provázanost účetních výkazů

Obr. 2.7 Čistý pracovní kapitál

Obr. 2.8 Model pěti sil

Obr. 2.9 Grafické vyjádření SWOT analýzy

Obr. 3.1 Logo společnosti STK XY, s. r. o.

Seznam tabulek

Tab. 2.1 Bodování výsledků Kralicková Quicktestu

Tab. 4.1 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty v letech 2014-2018

Tab. 4.2 Vertikální analýza VZZ

Tab. 4.3 Ukazatele rentability společnosti STKXY, s. r. o. v letech 2014-2018 v %

Tab. 4.4 Ukazatele likvidity společnosti STKXY, s. r. o. v letech 2014-2018

Tab. 4.5 Vývoj ukazatelů aktivity společnosti STKXY, s. r. o. v letech 2014-2015

Tab. 4.6 Ukazatel zadluženosti společnosti STKXY, s. r. o. v letech 2014-2018

Tab. 4.7 Čistý pracovní kapitál

Tab. 4.8 Vývoj HDP v České republice v letech 2014-2018

Tab. 4.9. SWOT analýza společnosti STK XY, s. r. o.

Tab. 4.10 Výsledky SWOT analýzy – silné a slabé stránky

Tab. 4.11 Výsledky SWOT analýzy – příležitosti a hrozby

Tab. 4.12 Seznam rizik a jejich hodnocení

Tab. 4.13 Dělení rizik do skupin podle jejich stupně

Tab. 4.14 Mapa rizik

Seznam grafů

Graf 4.1 Vývoj aktiv společnosti STKXY, s. r. o. v letech 2014–2018.

Graf 4.2 Vývoj pasiv společnosti STKXY, s. r. o. v letech 2014–2018

Graf 4.3 Vertikální analýza aktiv společnosti STKXY, s. r. o. 2014-2018.

Graf 4.4 Vertikální analýza pasiv společnosti STKXY, s. r. o. v letech 2014-2018.

Graf 4.5 Vývoj ukazatelů rentability v letech 2014-2018 (v %)

Graf 4.6 Vývoj ukazatelů likvidity ve společnosti STKXY, s. r. o. v letech 2014-2018

Graf 4.7 Vývoj ukazatelů aktivity společnosti STKXY, s. r. o. v letech 2014-2018

Graf 4.8 Vývoj Z-score

Graf 4.9 Vývoj indexu IN

Graf 4.10 Vývoj výsledků Kralickova Quicktestu v letech 2014-2018

Graf 4.11 Vývoj průměrné roční míry inflace (%) ve sledovaném období 2014-2018

Graf 4.12 Vývoj obecné míry nezaměstnanosti (%) ve Zlínském kraji ve sledovaném období 2014 – 2015

Graf 4.13 SWOT strategie

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě 24. 4. 2020

Bc. Nikola Novosadová

Seznam příloh

Příloha č. 1 Rozvaha společnosti STK XY, s. r. o. za rok 2014-2015 za rok v tis. Kč

Příloha č. 2 Rozvaha společnosti STK XY, s. r. o. za rok 2016-2018 za rok v tis. Kč

Příloha č. 3 Výkaz zisku a ztráty společnosti STK XY, s. r. o. za rok 2014-2015 za rok v tis. Kč

Příloha č. 4 Výkaz zisku a ztráty společnosti STK XY, s. r. o. za rok 2016-2018 za rok v tis. Kč

Příloha č. 5 Horizontální analýza rozvahy v letech 2014-2018

Příloha č. 6 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty v letech 2014-2018

Příloha č. 7 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty v letech 2014-2018

Příloha č. 8 Pomocné výpočty – Altmanův model

Příloha č. 9 Pomocné výpočty – MODEL IN

Příloha č. 10 Pomocné výpočty – Kralickýv Quicktest

Příloha č. 11 Pomocné výpočty finančních ukazatelů

